

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
DEM. I. DOBRESCU
Primarul Municipiului București

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, Decanul Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef G. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **Gr. Conduratu**, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **René Demogue**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Alfred Juvara**, Profesor Universitar, Avocat; **Ștefan Laday**, Președinte la Consiliul legislativ; **I. Gr. Perieșeanu**, Directorul Bibliotecii Marilor Procese, Avocat; **Emil Ștan Rappaport**, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-lași**, fost Ministru, Avocat; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar; **Al. Velescu**, Dr. în Drept, Avocat, **Albert Vahl**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris.

SECRETAR DE REDACȚIE:

E. C. Decusară, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare

S U M A R

- *Curierul lunii Martie 1932*, de I. Gr. Perieșeanu;
- *Instreținarea silită a pământurilor clăcășești*, de M. G. Chirițoiu, Decanul Baroului Fălciu;
- *Despre obligațiuni*, de N. Jak Constantinescu, *Recenzie* de Traian R. Scriban.

JURISPRUDENȚA.

- Inalta Curte de Casație s. I: *Nicolae Ciorcan cu Melania Ghica*. (Opoziție. Sentință dată de Trib. ca instanță de apel. Menținerea dreptului de opoziție prin legea accelerării din 1929. În care din aceste sentințe s'a menținut dreptul de opoziție. Art. 44 legea accelerării din 1929);
- *Idem s. III: Frateli Feltreneli cu Nicolae Deleanu* (Opoziție la Trib. Respingere ca inadmisibilă. Apel la Curte. Admiterea lui în principiu. Termen pentru fond. La acest termen se judecă opoziția în fond și motivele ei. Nu se poate respinge apelul ca nemotivat).
- Curtea de apel Craiova s. I: *Jean și Petre Bancov cu Banca Românească și alții*. (Faliment. Apel. Soc. în nume colectiv. Declarație în stare de faliment. Cerere de concordat preventiv. Dacă este admisibil? Independența ambelor acțiuni. Cum se stabilește încetarea plășilor? Puterea suverană de apreciere a instanței de fond. Cum se declară în stare de faliment o societate în comandită? Art. 696, 705, 867 și 114 cod. com. art. 40 al. 1 legea concordatului preventiv);
- Trib. Ilfov s. IV: *D. A. contra Ministerului comunicațiilor Regia aut. a Poștelor* (Competință. Funcționar public pus în retragere din oficiu pentru limită de vârstă, în mod abuziv. Dacă el se poate adresa Trib. pentru a cere daune? Acțiunea în daune și acțiunea în anularea actului de autoritate abuziv. Dacă intentarea acțiunii în daune e subordonată exercitărei prealabile sau concomitente a acțiunii în anulare a actului administrativ de autoritate în contencios).
- Trib. Ilfov s. III: *Domnica Popescu cu Elena și N. Russet* (Pensie alimentară. Adoptatorul o poate cere dela soțul adoptatului).

CURIERUL LUNEI MARTIE 1932

Vremea și vremurile.— Iarnă aspră, uzurpătoare, care a răpit primăverii atâtea mult dorite zile, întârziind marile lucrări de cultură și reducând epoca semănăturilor acestui din urmă anotimp. Vremuri grele, strivitoare, ce tind să ne scurteze traiul. O tristă și sumbră împerechere, din care s'a desprins un nesfârșit șirag de mizerii, de incertitudini și de prăbușiri, sub cele mai variate modalități.

Intr'o atare anomalie, cea de a treia lună a anului, care poartă numele anticului zeu al războiului, n'ar fi fost rău, urmând pilda strămoșilor noștri romani, să o consacram lui *Mercur*, olimpianul zeu care cumulă cele mai multe funcțiuni, și era, între altele, protectorul hoților.

Cei amenințați de falimente frauduloase și de sancțiunile legii pentru controlul averilor, ar fi avut astfel cui să se roage.

Ori cum, Marte al nostru, căruia i-a fost hărăzit să poarte platoșe de ghiată, în locul bronzatelor și ușoarelor zale împletite din muguri, a fost anul acesta, în pofida Societății Națiunilor, foarte norocos. El, care după legendă, atâtă neconținut popoarele să se războiască între ele, fără a manifesta o preferință mai mare pentru unele decât pentru altele, și-a văzut dorința, pe deoparte împlinită, prin ostilitățile din extremul-orient, pe de alta, pe cale de realizare, sub forma celor mai cumplite frământări sociale.

Moartea lui Aristide Briand.— Și i-a mai fost dat încă, lui Marte, să înregistreze, — crudă ironie a soartei, — moartea lui Aristide Briand, cel mai de seamă apostol al păcii și unul din marii cetățeni

ai lumii. Intr'un moment de reculegere, războinica și sanguinara furnică umană și-a dat seamă de marea pierdere pe care a încercat-o omenirea prin dispariția lui Briand și durerea a fost o clipă unanimă.

Asanarea sau conversiunea datoriilor agricole.— Printre fenomene, capitalismul burghez, pe cale de năruire, — înceată dar sigură, poate, — a încercat să-și aplice singur sancțiuni, socotite ca remedii drastice, — de fapt simple paleative. — Sub eufimismul asanării a practicat conversiunea, denaturând înțelesul pe care-l avea până acum acest cuvânt în materie financiară. — Un fel de expropriere de capital, ca să nu-i zicem confiscare de avere. — O singură categorie de cetățeni a fost obligată, cu chipul acesta, să sufere o pagubă în patrimoniul său, cu toate că situația nu-i este exclusiv datorită, și nici măcar vreunei alte clase de cetățeni, ci numai neprevederii și incuriei cărmuitorilor. Dacă la această considerație mai adăugăm, justa obiecțiune că binefacerile se vor răstrânge și asupra unor debitori nedemni de ocrotire, cari au contractat împrumuturi, nu pentru investițiuni agricole, ci pentru cheltueli voluptuarii, se înțelege că pretinsa asanare a datoriilor agricole este menită să devie, dacă nu o impresionantă „**asinare**”, cel puțin o inechitabilă „**asasinare**” a creditului. Și cu aceasta, critica nu a luat sfârșit.

Ministrul de resort, susținând proiectul de lege, i-a recunoscut sus și tare neconstituționalitatea, cu francheta i caracteristică, și desigur că Inalta Curte de Casație nu va putea să-l contrazică.

Conversiunea generală. — Pentru un observator meticulos, conversiunea datoriilor agricole nu este însă altceva decât un mod; o simplă și scuzabilă manifestare legislativă a unei vaste operațiuni latente.

Nu asistăm oare, de câtva timp, la conversiunea sufletelor și inimilor; la o veritabilă conversiune socială, prin schimbare de principii și idei?

Nu trecem mereu dela credință la incredulitate? Cei buni nu devin răi printr'o falsă conversiune?

Locurile în politică nu sunt cel mai bun mijloc de conversiune?

La unele cabinete de instrucție nu se operează conversiunea proceselor civile în procese corecționale? Tinerii licențiați în drept nu vor să se convertească de îndată în avocați cu drepturi depline și cu experiență?

N'avem conversiuni de bursă; conversiuni de valori? Nu constatăm, la fiecare pas, o conversiune a boalelor sufletești, prin trecerea dela o boală la alta?

Nu convertim mereu legi bune în legi proaste? Constituția însăși nu-i amenințată de o conversiune totală, transformându-se într'o lege ordinară,

susceptibilă de a fi modificată după bunul plac al legiuitorului de drept comun?

Rămâne să se mai opereze conversiunea datoriilor în creanțe și conversiunea guvernului în despotism.

Conversiune și iar conversiune. Totul e convertibil.

Este cazul să ne întrebăm, cuprinși de panică: la ce potențial va ajunge această forță și tendință convertizantă.

Facem o îndoită urare actualului guvern: Prima, să isbutească de a converti în aur tot ceea ce atinge, cu o singură condiție, să ne ferească de pățania legendarului Rege Midas.

Secunda, să nu sfârșească — Doamne ferește? — prin a face să fluture pe buze faimosul vers al lui **Voltaire**:

Soit maudite à jamais l'affreuse politique,
Qui prétend sur les coeurs un pouvoir despotique
Qui veut, le fer en main, **convertir** les mortels.

Legiferări de resortul justiției. — La departamentul dreptății, s'a lucrat serios și metodic. Pentru înlesnirea și sistematizarea judecăților s'au introdus dispozițiuni fericite în legea organică a Inaltei Curți de Casație, prin modificarea unor articole.

S'au împlinit apoi anumite lacune și s'au înlăturat diferite defecte existente în legea de organizare judecătorească. S'a ajuns astfel la realizarea următoarelor idei salutare: o riguroasă și obiectivă recrutare a magistraților; o riguroasă selecție a magistraților distinși, prin organizarea unor înaintări obiective, bazate numai pe meritul personal, pe activitatea și străduința magistratului; o normă obiectivă de efectuarea transferărilor, pentru a face să dispară orice nedreptate în mutarea magistraților în locurile mai bune; o descentralizare a organelor consultative, cu avizul cărora se fac toate aceste operații de recrutare, înaintare și transferare; **întinderea inamovibilității și la membrii parchetelor de pe lângă Curțile de Apel, etc.**

O serie întreagă de dispozițiuni laudabile, dintre cari relevăm cu deosebită satisfacție întinderea inamovibilității la membrii parchetelor Curților de Apel.

Expunerea de motive a proiectului semnalează, cu drept cuvânt, că: „această măsură constituie un pas important în opera de stabilizare a membrilor Parchetului, pentru a scoate astfel Ministerul Public de sub orice bănuială de influență a puterii publice, pentru marea încredere a cetățenilor și pentru însăși biruința ideii de justiție”.

Admirabile cuvinte. Nu avem decât un singur regret, că, pentru biruința acelei ideii de justiție și pentru liniștea deplină a cetățenilor, executivul n'a dus abnegația până la capăt și n'a întins inamovibilitatea asupra tuturor membrilor Parchetului.

Să nu fim însă prea pretențioși. Domnul Ministru Valeriu Pop și eminentul său secretar general, d-l Lenguceanu, merită toată recunoștința lumii judiciare pentru reforma ce e pe cale să se înfăptuiască.

O inițiativă fericită. — În debandada și îngrijorarea generală, un grup de intelectuali inimoși „Tribuna Liberă”, aflată sub auspiciile Tribunei libere „Club du faubourg” din Paris, a organizat o serie de conferințe serale, urmate de discuții contradictorii, cu participarea publicului asistent, în amfiteatrul „Fundației Caarol I”.

Cea dintâi conferință: „**Asupra utilității sau inutilității pedepsei cu moartea și a instituției Curților cu Jurați**” a fost ținută de distinsul meu confrate d-l H. Aznavorian, și au luat parte la discuție, în mijlocul unei afluențe neobișnuite, alți fruntași ai baroului, d-nii Gr. L. Trancu-Iași, M. Mora, Toma Dragu, ș. a.

Exprim și aici via mea părere de rău că, din cauza boalei, n'am putut răspunde solicitărei ce-mi s'a făcut de a participa la interesantele debateri. Din aceeași cauză, n'am putut rosti nici conferința pe care o făgăduisem pentru seara de 18 Martie, când urma să se discute importanta problemă de actualitate: „**Inflația profesiunilor libere. Proletariatul intelectual. Incontro să îndreptăm pașii tinerei noastre generații**”.

Domnului Inginer Săvulescu și distinsei sale soții, cari sunt principalii animatori ai acestei mișcări culturale, li se cuvin toate elogiile.

Comemorarea lui Goethe. — Figura lui Goethe, ca a tuturor acelor făpturi de elecție, în mintea cărora providența a făcut să scapere scânteia genialității, se desprinde și mai luminoasă în perspectiva timpului. Veacul care a trecut dela moartea marelui scriitor și cugetător german, n'a făcut altceva, decât să scoată cât mai mult în evidență covârșitoarea valoare a operilor lui, adevărate comori ale gândirii.

În țara noastră, ca în toată lumea, comemorarea titanului dela Weimar s'a făcut cu participarea întregii suflări literare și artistice prin conferințe și festivaluri ce sunt încă în curs.

Casa de pensii a avocaților și timbrele de pledoarii. — Una din cele mai fericite realizări ale noii legi pentru organizarea corpului de avocați, este de sigur crearea **Căsuței Centrale de pensii**, destinată să ajute pe confrății, cari, din cauză de boală sau vârstă înaintată, sunt puși în imposibilitate de a mai profesa, și deci de a-și câștiga existența.

Asistența, sub diferite forme, ce se acorda până acum avocaților aflați în restriște din cauzele enunțate, nu putea satisface toate nevoile, și, adese ori, era chiar nesigură, din pricina insuficienței fondurilor.

O serioasă operă de asistență nu se putea înfăptui decât prin cooperarea tuturilor barourilor, și prin

găsirea aceluia ingenios mijloc de alimentare a fondurilor necesare: **emisiunea timbrelor de pledoarii.**

È un fel de impozit, pe care avocații și l'au impus singuri, pentru a îndeplini, aproape pe nesimțite, pe de o parte, marea îndatorire a confraternității, pe de alta, obligația de prevedere pe care o au, față de ei și de familiile lor, de a nu se lăsa expuși în viitor la situațiuni dureroase.

În adevăr, printr'o cotizație zilnică, efectuată cu prilejul exercițiului profesiei, și ușor de suportat, căci această cotizație începe cu timbrul de 2 lei pentru Judecătoria și atinge maximum de 50 lei pentru Curtea de Casație, se va ajunge la realizarea marelui fond, cu îndoit folos viitor: pentru toți și pentru fie care în parte.

Un exemplu: în decursul pledării unui proces care ar parcurge trei grade de jurisdicție, avocatul va avea de vărsat, în rate, pentru Casa Centrală de pensii suma totală de 110 lei. 20 lei la tribunal, 40 lei la Curtea de apel și 50 lei la Curtea de Casație, ori câtă durată ar avea procesul. O modică economie forțată, menită să producă beneficii atât de mari în viitor.

Cu drept cuvânt am putut afirma că ideea a fost ingenioasă; iar d-l **C. L. Naumescu**, președintele uniunii avocaților, să lase la o parte caracteristica-i modeste, și să ne dea voie să-l felicităm călduros, ca unii care știm ce rost a avut în înființarea acestei instituțiuni de binefacere.

Literatura juridică. — Pentru a încheia acest currier al lunei Martie, scris din fuga condeiului, ceea ce mă obligă să cer iertare cititorilor, relev că literatura noastră juridică s'a îmbogățit, prin apariția a două remarcabile lucrări de specialitate.

Una este datorită neobositului și eminentului cercetător și organizator care prezidează cea de a doua secțiune a Inaltei Curți de Casație, d-l **C. Rătescu** și prețiosului său colaborator, d-l **N. Pavelescu**, consilier de Curte de Apel, asistent la acea înaltă Curte.

În cursul acestei luni, a apărut cel de al treilea și ultimul volum al **Codului de procedură penală adnotat**, cu doctrina și jurisprudența română și franceză (art. 404—art. 603).

O lucrare de proporții considerabile, amplă, metodică, bine sistematizată, pentru alcătuirea căreia s'a compusat întreaga jurisprudență penală a Inaltei Curți de Casație, până la zi, și pe care o recomandăm călduros d-nilor magistrați și avocați.

Acest bogat material, care scoate în evidență evoluția ca și fluctuațiile pe cari le-a marcat jurisprudența Inaltei Curți, în domeniul procedurii penale, e menit să slujească de index călăuzitor, atât interpreților cât și viitorului legiuitor.

Un asemenea index este de cel mai mare folos pentru instanța chemată să asigure unitatea juris-

prudenței; căci nimic nu este mai deprimant ca oscilările ce se observă uneori în deciziunile supremei instanțe.

Datorită laboriosului ei președinte, Inalta Curte de Casație, secția a doua, va putea în tot momentul să-și cunoască soluțiile date în materie de procedură penală, și să le asigure statornicia atât de mult dorită.

Eu mi-ași permite chiar să propun, în absența unui buletin, ca pentru legile atât de numeroase, cari n'au format obiectul unor publicații adnotate, Inalta Curte, prin îngrijirea d-nilor magistrați asistenți să înființeze și să țină la curent niște opise alfabetice, pe materii, în cari să se înscrie, rezumativ, soluția ce s'a dat cu prilejul interpretării diferitelor texte de lege. Cu chipul acesta s'ar evita acele surprinzătoare și supărătoare decizii contradictorii, pronunțate uneori la foarte scurte intervale de timp.

Cea de a doua lucrare, nu mai puțin demnă de atenție, este **Codul legilor penale române adnotat**, pe care l'a întocmit și dat publicității de curând, d-l **M. I. Papadopol**, judecător de instrucție pe lângă Tribunalul Ilfov.

Acest destoinic magistrat, prin codul său penal adnotat, ne-a dat de mult prilejul să-i apreciem meritele netăgăduite, cu cari și-a cucerit un loc de seamă în publicistica juridică. Prin ultima lucrare de care ne ocupăm, ne-a învederat însă un spirit practic și o putere de muncă mai presus de orice laudă. Să spicuiеști din noianul de legiuiri, pe care l-a produs activa noastră fabrică de legi din Dealul Mitropoliei, — parte necunoscute chiar de către cei ce s'au devotat interpretării legilor, — toate dispozițiile cu caracter penal; să le rânduiești, să le coordonezi, și, în limita posibilului, să le și adnotezi, adăugând la tot acest material complicat și prevederile regulamentare, nu este puțin. Trebuie să ai nu numai răbdare, dar și pricepere, multă pricepere și abilitate. Și nu aceasta este partea cea mai însemnată a lucrării d-lui Papadopolu.

Ii mărturisesc aici, cu toată sinceritatea, întreaga mea admirație, pentru chipul în care a reușit să întocmească cele două indexuri ce se găsesc la fi-nele lucrării: indexul alfabetic pe legi, și indexul general alfabetic al conținutului legilor și regulamentelor.

Din acest punct de vedere, opera valorosului magistrat se așează în fruntea lucrărilor similare, și poate fi dată ca exemplu.

Este de nătagăduit că munca inteligentă și grea pe care a depus-o pentru o atare realizare va fi materialicește răsplătită, — deși eu unul nu prea sunt încrezător în asemenea succese, dată fiind apatia și indigența generală. De un lucru însă poate fi sigur d-l Papadopolu, că prin această din urmă lucrare va obține un apreciabil câștig moral.

În ceea ce mă concerne, sunt profund mulțumit că'm putut încheia curierul lunei Martie, cu început atât de sumbru, semnalând cele două raze de lumină cari au brăzdat, ca un semn bun, orizontul forului judiciar, alături de rachetele d-lui Ministru al Justiției.

Totuși, nu știu de ce, simt nevoia de a ură cronicarului lunei Aprilie să nu întâmpine evenimentele-păcăleli, cu durată dela zi întâi până la treizeci.

I. GR. PERIETEANU.

Instreinarea silită a pământurilor clăcăsești

— o lature a problemei —

Până la 1894 Jurisprudența Inaltei Curți Curți de Casație era în senzul că pământurile date conform legilor de împrumut se pot vinde silit, cu condițiunea ca cel care se comporta ca adjudecator să fie român, muncitor manual de pământ, neîmprumutat și să nu poseadă mai mult ca 5 fălci și jumătate sau 7 ha. și ceva.

În acest sens și conform jurisprudenței de atunci s'a pronunțat și Trib. Fălciu prin Jurnalul no. 971 din 20 Februarie 1896.

Ca adjudecator s'a prezentat A. care întrunea condițiunile cerute și terenul s'a adjudecat asupra lui.

A intrat în stăpânire fiind pus în posesiune prin portărei.

După vre-o douăzeci de ani, debitorul urmărit de odinioară intentă acțiune în revandicarea terenului ce i-a aparținut înainte de adjudecare.

La judecătorul de ocol s'a pus chestiunea prescripțiunei prevăzută de art. 568 pr. civ. Judecata admitând excepțiunea a respins reclamația.

În apel Tribunalul Fălciu a confirmat Cartea de judecată pentru motivul că pământurile clăcăsești se pot vinde silit în condițiunile arătate mai sus.

Fiind declarat recurs, Inalta Curte, prin decizia no. 4.437 din Decembrie 1926, casează cu trimitere statornicind că pământurile rurale nu pot fi instreinate silit conform art. 110 din legea jud. de ocoale.

Înainte Tribunalului Fălciu s'au pus ca mijloace de apărare: chestiunea autorității lucrului judecat și atunci și acum, iar în al doilea loc, chestia ratificării înstrăinărilor pământurilor rurale, prin legea agrară din 1921, art. 125 al. 2 și textul art. 9 din legea circulațiunei bunurilor din 1929.

Intr'adevăr, conform art. 54 din legea Curții de Casație sunt obligatorii pentru instanțele de fond, chestiunile de drept **soluționate** de Inalta Curte.

Inalta Curte a **soluționat** chestia inalienabilităței pământurilor rurale, rezolvând-o în acelaș sens ca dela 1894 încoace.

Chestia înstrăinării pământurilor rurale fiind de ordine publică, s'a pus întrebarea dacă autoritatea lucrului judecat fiind tot de ordine publică, primează. Această chestiune n'a fost **soluționată** de onorata Inalta Curte — în speță, — ne fiind pusă formal.

Trib. Fălciu prin sent. no. din 6 Octombrie 1931 consideră însă, ca punct **obligatoriu**, soluționat implicit de Inalta Curte și chestia pusă. Căci zice Tribunalul: deși autoritatea lucrului judecat n'a

fost soluționată expres, totuși Inalta Curte hotărând că pământul din litigiu, nu putea fi vândut silit, a soluționat implicit și chestia primărei autorității lucrului judecat.

În orice caz, noi nu putem controla, deciziile Inaltei Curți, pare a zice Tribunalul.

Faptul e adevărat.

Însă întrebarea rămâne. A soluționat, ori nu Inalta Curte chestia priorității autorității lucrului judecat. Și cari sunt motivele, pe ce considerente a respins excepția peremptorie de fond, a autorității lucrului judecat ?

Chestiunea pusă înaintea tribunalului Fălciu, ca instanță de fond, trebuia deslegată, nu însă prin implicit și fără riscul al. 2 din art. 54 al legii Curții de Casație, căci — nu era cazul — fiindcă nici un considerent nu desleagă această problemă.

Chestiunea a fost deslegată de Inalta Curte, în spețe similare însă, căci iată ce spune decizia no. 47 din 1900 bulet. Cas. pag. 119: „Într-o acțiune în anularea unui act de vânzare de pământ rural, dacă partea chemată în judecată invoacă și dovedește că există deja lucru definitiv judecat în această privință, nu se mai poate propune și discuta de partea reclamantă în noua acțiune, chestiunea relativă la alienabilitatea sau inalienabilitatea pământurilor rurale, o asemenea chestiune trebuind să fie propusă și discutată la judecata tranșată prin hotărârea invocată ca lucru definitiv judecat.”

De sigur, pentru-că mai de ordine publică, de cât toate ordinele publice, **este autoritatea lucrului judecat.**

În speță chestiunea era tranșată prin jurnalul Trib. Fălciu no. 971 din 20 Februarie 1896 invocat ca autoritate de lucru judecat.

Acum am rămas cu problema întreagă, iar tribunalul cu soluțiunea **prin implicit !**

A doua chestiune. Art. 9 din legea „Circulației Bunurilor” din 20 August 1929 zice: Instrăinările efectuate anterior legii de față, dar cari întrunesc condițiile ei, precum și constituiri de drepturi reale pe locuri industriale, efectuate prin acte autentice sau cu dată certă până la promulgarea acestei legi, sunt și rămân valabile”.

Art. 125 al. 2 din legea agrară din Iulie 1921 zice: „Transferările pământurilor rurale dobândite în virtutea diferitelor legi de împrumut se respectă”.

În speță a fost un transfert de proprietate ?

Desigur.

Adjudecatorul a devenit proprietar cumpărând, fie și la licitație publică, fiindcă întrunea condițiile legii de atunci și cu a fortiori a legii de azi: țaran, român, muncitor manual de pământ, cu 2-3 hectare teren în total.

În interesul liniștei sociale și al consolidării proprietății, urmărită de diverșii legiuitori, o atare cumpărătură a fost în intențiunea legiuitorului să fie ratificată ?

Textele de mai sus par că desleagă chestiunea în sens afirmativ, căci legiuitorul nu face deosebire între vânzările voluntare și cele silit, și unde legea nu distinge...

Prin cuvintele: „transferări”, „instrăinări”, din textele arătate, să nu fi înțeles legiuitorul, instrăinările prin orice mijloc: prin acte autentice; acte sub semnătură privată, sau vânzări prin licitație publică? Vânzările prin licitație publică sunt ca

chestie de control, autentice prin excelență. Dar nu pot fi asimilate nici măcar cu actele cu dată certă?

Cred că legiuitorul, având în vedere scopul pe care-l urmărea, nu mai avea interes, nici rațiune, să facă deosebire între vânzările voluntare și între instrăinările silit, **dintre țărani.**

Și ca dovadă că-i așa este că singura condiție pusă de legiuitor în 1929 este: „să întrunească condițiile legii de față”.

Atât și în speță se întrunește condiția legii.

Iar art. 125 al. 2, legea din 1929 este și mai general, cum am arătat.

Recunosc că, textul art. 9 din legea sus citată este cam în grabă redactat și poate da loc la argumentarea „per à contrario”, atât de puțin recomandată de doctrină.

Ținând seamă însă de scopul urmărit de legiuitor, cum rezultă din întreaga economie a legilor rurale, acest scop nu poate fi atins de cât prin ratificarea transferărilor de proprietate, anterioare legilor arătate.

Tribunalul Fălciu prin sent. no. d. 16 Octombrie 1931 a soluționat problema în sens contrariu, interpretând art. 9 din legea din 1929, în sensul că n'au fost ratificate de cât **vânzările voluntare**, aplicând principiul „qui dicit de uno, negat de altero” și argumentul „per à contrario”.

Într'un număr viitor voi arăta cum argumentează până unui distins magistrat.

M. GH. CHIRIȚOIU
Decanul Baroului Fălciu

RECENZIE

DESPRE OBLIGAȚIUNI, de N. Jac Constantinescu, Președinte la Curtea de Apel din București.

„Despre Obligațiuni” e o nouă carte a distinsului președinte de Curte, d-l N. Jac Constantinescu, având 450 pagini, în care găsim toată doctrina nouă și jurisprudența recentă, cu un mare număr de trimiteri, admirabilă, de citit și de consultat în toate împrejurările.

Distinsul magistrat nu e la prima și, de sigur, nici la ultima operă.

În viața mea de magistrat m'am servit deseori de cărțile d-sale „Despre succesiuni”, „Asupra contractului de locație”, „Despre Ipotecă” și „Despre Testamente”, unde am găsit pagini excelențe care m'au mulțumit pe deplin.

Când am adus volumul la s. III a Trib. Iași, d-l *Agricola Ionescu*, distins magistrat al Tribunalului, tocmai deliberă asupra admisibilității probei cu martori peste valoarea de 150 lei vechi, când părțile nu se opun. Bunul meu coleg a luat cartea și a deschis-o la întâmplare la pagina 192, rămânând surprins de cele ce a citit tocmai în chestia care îl interesa. În adevăr, am găsit rânduri care luminează mintea, împrăspătează cunoștințele, având multe trimiteri la autori, la reviste, toate aspectele posibile, tot ce e actual, recent și util judecătorului, privind această materie a probelor.

D-l N. Jac Constantinescu e prea modest, „dacă d-sa, în prefață, numește „broșură” o operă de 405 pagini scrisă mărunt. E o adevărată carte de doctrină și jurisprudență, în care găsim cele mai noi păreri, cele mai alese spețe, singurele care interesează pe practician.

Volumul începe cu un omagiu adus dreptului roman, baza aproape a tuturor legislațiilor, „legislația română fiind ca o flacără ce luminează pe călătorul ce întreprinde o călătorie

intr'o țară ce-i este cu totul necunoscută, până și limba" (pag. 7).

Apoi, consimțământul în contracte, eroare, violență, dol, policitația, promisiunea de vânzare, sunt cuprinse în pagini tratate magistral, tot ce s'a ivit în practica judiciară, cu părerile autorilor și într'un aranjament special operilor eminentului prezident, ca o notă de originalitate admirabilă.

Și tot așa celelalte materii ale obligațiilor sunt cuprinse în file scrise metodic, făcând cartea indispensabilă oricui, tuturor, nu numai juriștilor, e o lucrare clară, extrem de limpede, pe înțelesul fiecăruia.

Teoria probelor, răspunderea persoanelor morale, accidente mortale provocate de o injecție cu neosalvarsan, răspunderea ministerului de răzbi în acest caz, când medicamentul provenea din depozitele sale, cele mai noi vederi, cu soluțiunile zilnice ale instanțelor, fac ca lucrarea să conție o muncă care va trăi.

D-l N. Jak Constantinescu stă permanent în lumina vie a cărții, a străduinței pentru a crea opere utile societății, e din acei oameni mari care trăesc în prestigiul funcțiunii culminat cu aureola muncii creatoare.

Prezint cercetătorului neobosit omagii și admirație.

TRAIAN R. SCRIBAN.

NALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 13 Martie 1931

Președenția D-lui D. FLORESCU Consilier

Nicolae Ciorean cu Melania Ghica

Decizia No. 339

Opoziție. Sentință dată de Tribunal ca instanță de apel. Menținerea dreptului de opoziție prin legea accelerării din 1929. În care din aceste sentințe s'a menținut dreptul de opoziție. Art. 44 legea accelerării din 1929.

În principiu, legea care se are în vedere în stabilirea căilor de atac contra unei hotărâri judecătorești, este legea în vigoare la data pronunțării ei.

Principiul acesta este consacrat și prin art. 63 legea accelerării din 1929, care prevede că, hotărârile pronunțate anterior aplicării ei, rămân supuse căilor de atac prevăzute de legea sub care au fost pronunțate, iar cele intervenite după aplicarea ei, sunt supuse căilor de atac prevăzute de ea.

Legea accelerării din 1925, care a surpimat dreptul de opoziție prevăzut de procedura civilă, a fost abrogată în mod necondiționat prin legea accelerării din 1929.

Prin această abrogare a încetat, implicit, suprimarea dreptului de opoziție; — aceasta în măsura în care și legea din 1929 nu a prevăzut și ea o atare suprimare.

Legea din 1929 prevede suprimarea dreptului de opoziție (art. 44) însă numai pentru sentințele Tribunalului și deciziunile Curtilor de apel, nu și la sentințele date de Tribunale ca instante de apel.

Din toate cele de mai sus urmează că, pentru sentințele pronunțate de Tribunale, ca instante de apel, după 1 Septembrie 1929, când s'a pus în aplicare legea accelerării din 1929, există dreptul de opoziție.

Curtea,

Ascultând cetirea raportului făcut în cauză de d-l consilier C. Vasiliu, pe d-nii av. Munteanu Galați și Sepeanu în susținerea și combaterea motivelor de casare și

Deliberând,

Asupra recursului făcut de Nicolae Ciorean, în contra sentinței civile No. 50 din 1930 a Tribunalului Râmnicu-Sărat;

Văzând motivele de casare astfel formulate:

„Violarea art. 154 proc. civ. prin aceea că noua lege a accelerării judecăților din 1929 n'a înlăturat dreptul de opoziție pentru sentințele Tribunalului pronunțate în ultimă instanță, cale pe care am înțeles să o folosesc, insanța de fond înlăturând apărarea mea, fără a o lua în considerare și a o motiva.

„Am susținut că legea accelerării judecăților din 1929, abrogând dispozițiile legii din 1925, a prevăzut prin art. 44 că numai sentințele Tribunalului date în prima instanță se pronunță fără drept de opoziție; că, per a contrario, sentințele Tribunalului date în ultimă instanță, — în speță ne găseam în apel, — sunt supuse opoziției. Că aceasta rezultă încă și din art. 60 al aceleiași legi după care noua lege a accelerării, formează procedura de drept comun înaintea tribunalelor ca primă instanță, nu și ca instanță de apel și recurs cum dispunea art. 53 din legea dela 1925.

„Legea judecătoriilor de ocol, după care ar trebui să ne conducem înaintea tribunalelor lucrând ca ultimă instanță, fiind lipsită de dispoziția referitoare la dreptul de opoziție, urmează să aplicăm regulile din procedura civilă, așa cum se găsește în vigoare în urma modificărilor suferite prin legea accelerării. Art. 154 din proc. civ. prevede regula generală că partea condamnată în lipsă are drept la opoziție contra oricărei sentințe a Tribunalului, iar art. 44 din noua lege a accelerării contrazice pe art. 154 proc. civ. numai în ceea ce privește sentințele date de tribunal în primă instanță, căruia i-a ridicat dreptul de opoziție, de unde rezultă că, conform art. 60 și 75 din noua lege a accelerării partea necontrazisă din art. 154 proc. civ., adică dreptul de opoziție la sentințele tribunalului date în ultimă instanță, a rămas în vigoare. Chiar dacă art. 154 proc. civ. ar fi fost abrogat din legea din 1925 această abrogare nefiind absolută și relativă și condiționată de contrarietatea în care se găsea cu acea lege, acest art. 154 proc. civ. și-a recăpătat aplicațiunea în ceea ce privește sentințele tribunalelor date în apel, cu atât mai mult cu cât el face parte dintr'un corp de lege care în totalitatea lui a rămas în vigoare:

„Cu violarea principiilor aplicabile în materie, tribunalul a considerat că nu este necesar a mai discuta și a se pronunța asupra celor susținute mai sus, întrucât apelul, respins în lipsă ca nesustținut, ar fi fost introdus la o dată când era în vigoare dispozițiunile legii din 1925 și că deci acel moment ar urmă să fie ținut în seamă cu privire la dreptul de a ataca sentința tribunalului pronunțată chiar în lipsă. Opoziția noastră a fost introdusă după promulgarea legii din 1929 și că orice drept prevăzut de legea de procedură, trebuia să primească aplicațiunea regulilor legii celei noi, deci atunci când am introdus-o, am folosit dispozițiile legii în vigoare“.

Având în vedere sentința atacată din care rezultă că la 26 Mai 1927, intimata în recurs, Melania Ghica, cheamă în judecată pe recurentul Nicolae Ciorean pentru revendicarea unui teren situat în comuna Topliceni (jud. Râmnicu Sărat); că judecătoria ocolului rural Râmnicu-Sărat a admis acțiunea prin cartea de judecată no. 1171 din 10 Octombrie 1927; iar Tribunalul Râmnicu Sărat, prin sentința no. 409 din 26 Noembrie 1929, a respins apelul introdus de Nicolae Ciorean în ziua de 17 Octombrie 1927, în lipsa apelantului; că la 7 Decembrie 1929 Nicolae Ciorean face opoziție în contra sentinței no. 409 din 26 Noem-

brie 1929; că tribunalul a respins această opoziție ca inadmisibilă prin sentința atacată cu recurs; că pentru a da această soluție Tribunalul motivează că legea care reglementează căile de atac, este legea în vigoare la data introducerii cererei, în speță a apelului; iar nu legea în vigoare la data pronunțării hotărârii; că întrucât apelul făcut de Nicolae Ciorcan a fost introdus la 17 Octombrie 1927, la acea dată dreptul de opoziție era desființat prin legea atunci în vigoare, legea accelerării din 1925;

Având în vedere că prin motivele de casare se critică soluțiunea Tribunalului, imputându-i-se că a violat art. 154 proc. civ. întrucât nu a luat în considerare mijlocul de apărare invocat de recurent și consistând din susținerea că noua lege a accelerării din 1929 nu a înlăturat dreptul de opoziție, în contra sentințelor date de tribunal în ultimă instanță; că neînlăturarea dreptului de opoziție rezultă per a contrario din cuprinsul art. 44 al legii accelerării din 1929, cum și din cuprinsul art. 60 al aceleiași legi;

Considerând că în principiu, legea care trebuie avută în vedere pentru a se stabili dacă o cale de atac în contra unei hotărâri judecătorești e sau nu admisibilă, este legea aflată în vigoare la data când hotărârea a fost pronunțată;

Că acest principiu a fost consacrat și prin art. 63 din legea accelerării din 1929, care prevede că hotărârile pronunțate anterior aplicării ei, rămân supuse căilor de atac prevăzute de legea sub care au fost pronunțate și că hotărârile pronunțate după aplicarea acestei legi rămân supuse căilor de atac prevăzute prin ea;

Considerând că legea accelerării din 1925, care a suprimat dreptul de opoziție acordat de art. 154 proc. civ., a fost abrogată în mod necondiționat prin art. 73 din legea accelerării din 1929;

Că, deci, prin această abrogare implicit a încetat suprimarea dreptului la opoziție, bine înțeles dacă și în măsura în care legea din 1929 nu a prevăzut și ea atare suprimare;

Considerând, însă, că legea din 1929 prevede suprimarea dreptului de opoziție prin art. 44, dar numai pentru sentințele Tribunalului date în primă instanță și pentru deciziunile Curților de apel, iar nu și pentru sentințele Tribunalului date ca instanță de apel; ceea ce este și firesc, deoarece legea accelerării din 1929, după cum o prevede precis art. 60, prescrie procedura de urmat înaintea Tribunalelelor numai ca primă instanță;

Că astfel fiind, urmează, că pentru sentințele pronunțate de Tribunale ca instanțe de apel, după data de 1 Septembrie 1929, când s'a pus în aplicare legea din 1929, dreptul de opoziție este admisibil, căci în această perioadă de timp dispozițiile art. 154 proc. civ. nu mai pot fi considerate ca abrogate prin legea accelerării din 1925 și nici prin legea din 1929, fiind că această din urmă lege nereglementând materia căilor de atac de care sunt susceptibile zisele sentințe, ea nu se poate găsi din acest punct de vedere în contradicție cu art. 154 proc. civ. pentru ca astfel să fie considerat ca abrogat acest text în baza art. 73 din legea din 1929;

Având în vedere că întrucât în speță sentința no. 409 a fost pronunțată de Tribunalul Râmnicu Sărat, nu ca primă instanță ci ca instanță de apel, și după punerea în aplicare a legii din 1929, urmează conform celor mai sus arătate, că ea era susceptibilă de

calea de atac a opoziției prevăzută de art. 154 procedura civ.

Că în consecință în mod greșit Tribunalul raportându-se la regimul legal existent la data introducerii apelului, în loc de a se raporta la regimul legal existent la data pronunțării sentinței no. 409, a decis că este inadmisibilă calea opoziției în contra acestei sentințe;

Că, deci, recursul este întemeiat, cată a fi admis, a se casă sentința atacată și a se trimită cauza înaintea aceluiaș Tribunal spre a judeca din nou.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul; casează cu trimitere.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 23 Februarie, 1931

Președinția d-lui ST. MLADOVEANU, prezident

Fratelli Feltrinelli cu Nicolae Deleanu

Decizia No. 323

Opoziție. Opoziție la Tribunal. Respingere ca inadmisibilă. Apel la Curte. Admiterea lui în principiu. Termen pentru fond. La acest termen se judecă opoziția în fond și motivele ei. Nu se poate respinge apelul ca nemotivat.

În cazul când s'a atacat cu apel, la Curte, sentința prin care Tribunalul a respins ca inadmisibilă o opoziție, — iar Curtea a admis acest apel în ce privește admisibilitatea în principiu a opoziției și a amânât judecarea fondului, — în acest caz, la termenul fixat pentru fond, Curtea nu poate anulă ca nemotivat apelul, pe considerațiunea că, el cuprinde numai motivele de fapt și de drept pentru admisibilitatea opoziției, nu și motivele în fond ale procesului, întrucât pe baza principiului devoluțiunii apelului, Curtea trebuie să repună în discuțiune judecarea în fond a opoziției și să examineze motivele de fond ale ei, chiar dacă apelul nu conținea motive de fond.

Curtea,

Ascultând cetirea raportului d-lui consilier C. Hamangiu, pe d-l avocat Zadik în desvoltarea motivelor de casare, iar pe d-l av. Popescu în combateri și

Deliberând,

Având în vedere că din decizia supusă recursului se constată că prin sentința no. 262 din 1926 Tribunalul Brăila a respins ca inadmisibilă opozițiunea făcută de Societatea Fratelli Feltrinelli contra sentinței no. 252 din 1925 prin care s'a admis în parte acțiunea lui Nicolae Deleanu și s'a respins în acelaș timp ca nesusținută cererea reconvențională a firmei pârâte Fratelli Feltrinelli; că făcându-se apel de către firma pârâtă, Curtea de apel din Galați s. I-a prin jurnalul 2509 din 24 Noembrie 1927, a admis apelul în ce privește admisibilitatea în principiu a opoziției, amânând judecarea fondului la 30 Aprilie 1928, când prin decizia no. 24 a anulat apelul ca nemotivat pe considerațiunea că petiția de apel cuprinde numai motivele de fapt și de drept pentru admisibilitatea opoziției, iar nu și motivele de fond ale procesului, cum cere legea accelerării judecăților.

Având în vedere că prin motivul II de casare recurenta susține că atunci când Curtea nu i-a anulat apelul ca nemotivat, a comis un exces de putere și a violat art. 157, 326 și 327 proc. civ., întrucât sentința apelată era dată pe chestia de principiu a admisibilității opoziției, iar Curtea admitând apelul în principiu, prin efectul devolutiv al apelului se repune în discuțiune întreaga chestiune atât a ju-

decărei acțiunii reclamantului cât și a cererii reconvenționale a părâtei, așa cum se prevedea în opoziție care era îndeajuns de motivată;

Având în vedere că prin sentința apelată s'a judecat numai chestiunea inadmisibilității opoziției fără să se fi discutat fondul procesului; iar prin petiția de apel s'a atacat chestiunea respingerii opoziției ca inadmisibilă.

Că așa fiind, când Curtea de apel a admis apelul și a declarat admisibilă în principiu opoziția, prin aceasta, și în baza principiului devoluțiunii apelului, trebuia să se repună în discuțiune judecarea în fond a opoziției, urmând a se examina motivele de fond ale acesteia, chiar dacă apelul nu conținea motive de fond.

Că întrucât Curtea de apel n'a procedat în acest fel, a comis prin acesta un exces de putere și a dat astfel o hotărâre casabilă.

Că dar, recursul urmează a fi admis numai în baza considerațiilor mai sus expuse, fără a mai fi nevoie de discutarea motivului 1 de casare.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul și casează cu trimitere.

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA SECȚIA I-a

Audiența dela 7 Mai 1931

Președenția D-lui N. GH. ȘTEFĂNESCU, Consilier

Jean și Petre Bancov cu Banca Românească și alții

Deciziune Comercială Nr. 64

Faliment, Apel, Societate în nume colectiv, Declarație în stare de faliment, Cerere de concordat preventiv. Dacă este admisibil, Independența ambelor acțiuni, Cum se stabilește încetarea plăților, Puterea suverană a instanței de fond.

Societate în comandită, Cum se declară în stare de faliment, Art. 696, 705, 867 și 114 cod. com. art. 40 al. I legea concordatului preventiv.

1) Art. 40 al. 4 din legea concordatului preventiv prevede că dacă în cursul procedurii de concordat este pendinte vreo cerere de declarare în stare de faliment, această cerere se suspendă, însă ceea ce a voit legiuitorul să împiedice prin acest text este de a se da curs acțiunilor formulate contradictoriu de către creditori contra comerciantului care cere concordat, nu ca să abolească dreptul Trib. de a proceda la declararea în stare de faliment, din oficiu.

2) Din moment ce Trib. a declarat în stare de faliment pe tovarășii ilimitat responsabili din societatea în nume colectiv St. Bancov-Fii, potrivit art. 867 al. I, Cod. com., înseamnă că alături de firma comercială s'a declarat în stare de faliment și societatea în nume colectiv ce lucrează sub această firmă.

3) Incetarea plăților nu a fost definită de legiuitor și caracterizarea ei trebuie să se facă în raport cu circumstanțele de fapt, analizându-se modul de comportare al comerciantului față de obligațiunile care trebuie să răspundă; ori în speță, din faptele și prezumțiunile de drept rezultă în mod indubitabil că Soc. în nume colectiv se găsea într-o stare reală de încetare de plăți, încă dela 8 Ianuarie 1931, când s'a început înstrăinările ruinătoare din partea asociaților.

4) Potrivit art. 705 C. com. Trib. poate să declare pe un comerciant din oficiu în stare de faliment, dacă încetarea plăților este notorie sau dacă ea rezultă din alte fapte neîndoioase. Se prevede deci; două situațiuni alternative, pe care Trib. le poate examina. Prin urmare chiar dacă nu ar fi fost notorietate în ce privește încetarea de plăți, Trib. putea declara din oficiu în stare de

faliment pentru alte fapte neîndoioase, din care să rezulte desechilibrul economic în care se afla comerțul societății.

5) Prin modificarea fostului art. 719, devenit astăzi 696, atât din expunerea de motive, cât și debaterile parlamentare rezultă că se poate considera ca o încetare de plată, fie faptul material al stărnirii plăților, fie o înstrăinare ruinătoare și frauduloasă a patrimoniului comerciantului. Trib. având suverana apreciere.

Prin urmare, în speță, societatea în nume colectiv fiind declarată din oficiu în stare de faliment, nu se mai putea încuviința cererea de concordat preventiv, așa că sent. Trib. este bine motivată și apelul urmează a fi respins.

6) Potrivit art. 114 Cod. com. soc. în comandită se administrează de către asociații cu răspundere nemărginită și numai în numele acestei asociații și firma lor socială, pot face parte din firma societății, iar dacă în contra acestei dispoziții firma cuprinde și numele vreunui asociat comanditar, acesta devine responsabil soțidar și fără limită de toate obligațiunile societății.

În speță, constatându-se că numele asociaților comanditari nu figurează în firma socială, ele nu pot fi declarate în stare de faliment.

Curtea

Asupra apelurilor făcute de Jean și Petre Bancov, atât personal cât și componenți ai Firmei St. Bancov Fii din Craiova în contra sentinței comerciale no. 315 din 4 Martie 1931 a Trib. Dolj s. III-a, prin care nus ziii au fost declarați în stare de faliment, din oficiu, apel declarat prin petițiunea înreg. la no. 2256 din 4 Martie 1931; apoi apelul declarat tot de sus ziii, în calitățile arătate, în contra încheerii Trib. Dolj s. III-a, din 4 Martie 1931, prin care li s'a respins ca inadmisibilă cererea lor de a li se acorda un concordat preventiv; cum și apelul făcut de Banca „Românească” S. A. Sucursala Craiova cu petiția înreg. la no. 2408 din 7 Martie 1931 în contra sentinței comerciale no. 293 din 1931, a Trib. Dolj s. III-a, prin care i s'a respins cererea de a fi declarat în stare de faliment Societatea „Fabrica Florica” Societate în Comandită Simplă, Gr. Petrino sucesori, St. Bancov Fii și Comp.” cât și componenții ei, atât asociații comanditari cât și comanditarii, în care apel a intervenit Banca Agricolă Sucursala Craiova, cu petiția înreg. la no. 2454 din 1931, toate aceste dosare fiind conexe de Curte, prin jurnalele no. 1449 din 30 Martie 1931 și no. 1742 din 27 Aprilie 1931.

Văzând că în fapt se constată următoarele:

Mai mulți creditori ai societății comerciale în nume colectiv St. Bancov Fii din Craiova au făcut denunțuri înaintea Trib. Dolj s. III-a, cum că această firmă comercială se află într-o situațiune financiară dificilă și că asociații înstrăinează avutul lor, în condițiuni dezastruoase, și că a ajuns de notorietate publică încetarea plăților; se cere de acești creditori ca în prealabil Tribunalul să ia măsurile de urgență potrivit art. 697 c. om. și să declare din oficiu în stare de faliment sus zisa Societate comercială; aceste denunțuri sunt făcute de următorii creditori: manufactura Rotandy la 6 Februarie 1931; Textil-Expert la 7 Februarie 1931; la care cereri au mai intervenit creditori: Industria Sârmei, Societatea Tretorn, Henrich Travis Milne; Soc. Anonimă Coloranil. Henric Moscovici; Industria Textilă din Lugoj; Arnold Rosenthal; Societate de produse textile Soprotect și Soc. Română pentru industria de humbac; în urma cercetărilor făcute, Trib. Dolj s. III-a, a găsit că denunțurile sunt fondate și a declarat în stare de faliment, prin sentința no. 315 din 4 Martie 1931 pe comerțianta Firmă Stefan Bancov Fii și pe componenții și Petre și Ioan Bancov; după ce Tribunalul a primit sus zisele denunțuri, dar mai înainte de a declara starea de fa-

liment, Societatea St. Bancov Fii prin componenții ei, Ioan și Petre Bancov, au făcut cerere de concordat preventiv, prin petiția înreg. la no. 7047 din 9 Februarie 1931 înaintea Trib. Dolj s. III-a, cerând un concordat preventiv sub anumite condițiuni, arătând că această cerere de concordat s'a făcut și în calitate de foști asociați comanditași ai societății în comandita simplă „Fabrica Florica, Gr. Petrino, succesorii Stefan Bancov Fii și Comp.” din Craiova; această cerere de concordat preventiv a fost modificată prin petiția înreg. la no. 9028 din 18 Februarie 1931; asupra acestei cereri de concordat preventiv, a intervenit jurnalul no. 4715 din 4 Martie 1931 al Tribunalului, prin care s'a respins ca inadmisibilă cererea sus arătată, constatându-se că petiționarii au fost declarați în stare de faliment; prin cererea înreg. la no. 824 din 14 Februarie 1931, Banca Românească S. A. Sucursala Craiova a chemat în judecată înaintea Tribunalului Dolj s. III-a, pe Firma comercială „Fabrica Florica”, Gr. Petrino, Soc. în Comandita Simplă St. Bancov Fii și Comp.” cu sediul în Craiova str. Sft. Gheorghe Nou no. 31-33, pentru a fi declarată în stare de faliment această Societate cât și componenții ei anume Ioan Bancov, Petre Bancov, soții comanditași cât și Maria Petrino, Florica Petrino și Angela Petrino, asociate comanditare, asupra acestei acțiuni s'a pronunțat sentința no. 293 din 28 Februarie 1931, a Trib. Dolj s. III-a prin care s'a respins ca nefondată cererea de declarare în stare de faliment în contra părâtelor Maria Petrino, Florica Petrino și Angela Petrino și s'a suspendat acțiunea de declarare în faliment în contra societății Stefan Bancov Fii și a componenților ei Ioan și Petre Bancov; în contra acestei sentințe s'a făcut apel de către Banca Românească, reclamanta dela prima instanță și în apelul a intervenit o altă creditoare, Banca Agricolă Societate Anonimă Sucursala Craiova, cu petiția înreg. la no. 2454 din 10 Martie 1931, sprijinind cererea de declarare în stare de faliment: — în contra sentinței prin care societatea Stefan Bancov Fii, cum și componenții ei a fost declarată din oficiu în stare de faliment, cum și contra jurnalului prin care sa respins cererea de concordat preventiv, s'a făcut apel de Ioan și Petre Bancov personal cât și ca componenți ai Firmei, cu petițiunile înreg. la no. 2256 și 2257 din 4 Martie a. c. și cari apeluri s'au conexas cu apelul Băncii Românești.

Cercetându-se apelul făcut de Societatea falită și componenții ei Ioan și Petre Bancov.

Văzând că motivele formulate de Ioan și Petre Bancov atât oral cât și în scris sunt următoarele: a) Nu se putea admite declararea în stare de faliment a debitorilor atât timp cât există o cerere de concordat preventiv, introdusă de dânsii și pendinte înainte de a se fi pronunțat falimentul; căci nu există independență între o asemenea cerere de concordat preventiv și dreptul pentru Tribunal de a declara falimentul din oficiu, pe baza art. 701 cod. com., ci este o corelație între ele și facultatea pentru Tribunal de a declara falimentul din oficiu, este în definitiv tot o acțiune specială pentru ajungere la faliment, și o astfel de măsură este suspendată, prin introducerea unei cereri de concordat; b) Tribunalul a declarat în stare de faliment Firma St. Bancov Fii, iar nu societatea comercială St. Bancov Fii și deci declararea falimentului este nulă, căci firma, ca atare, nu poate fi declarată în stare de faliment; c) Tribunalul fiind sesizat de creditorii pentru a lua măsurile prevăzute în art. 697 cod. com., nu putea să procedeze la declararea din oficiu în stare de faliment, căci o asemenea declarare se face în cazurile arătate de art. 701 și 705 cod. com., ceea ce nu era locul în specie; d) Oricum ar fi procedat Tribunalul la declararea în stare de faliment, nu ar putea să dea această soluție, decât dacă încetarea de plăți ar fi reală, generală și permanentă; e) Nu s'a constatat de

Tribunal că în conformitate cu art. 705 cod. com., ar fi cazul unei încetări notorie a plăților și asociată cu o stare de dezechilibru economic al societății apelante; f) În mod greșit s'a socotit de Tribunal că mijloacele ilicite ruinătoare pe care le-ar fi întrebuințat Ioan și Petre Bancov, înstreinându-și imobilele, ar constitui o încetare de plăți; în legislația noastră, prin modificarea art. 705 și înlocuirea lui prin art. 696 cod. com. în anul 1895, înstreinările ruinătoare nu sunt nici măcar o indicație de încetare a plăților; g) Faptele cărora Tribunalul le atribuie caracterul de a fi ilicite sau ruinătoare, nu au fost în realitate așa cum s'a socotit de Tribunal, — căci imobilele înstreinate erau proprietate personală a asociaților, iar nu a Societății, — și apoi înstreinarea fiind făcută cu pact de răscumpărare, se prezintă în realitate ca un simplu împrumut; de asemenea nu se stabilește de Tribunal că avutul social este insuficient pentru plata datorilor, și de asemenea gajul constituit de societatea apelantă față de Banca Românească, nu constituie nimic ruinător, astfel că nu era cazul de declararea falimentului.

1) Asupra motivului de apel că nu se putea proceda la o declarare în stare de faliment atât timp cât există de partea acestor comercianți o cerere de concordat preventiv nesoluționată, că deci această cerere formează o chestiune prejudicială, împiedecând chiar falimentul din oficiu.

Considerând că sesizarea Tribunalului asupra situațiunii, pe care o avea pe piață firma socială Bancov Fii, s'a făcut de mai mulți creditorii în baza art. 697 cod. com., arătând că prin reclamațiunile făcute Trib. Dolj s. III-a, că asociații Ioan și Petre Bancov, și-au înstreinat averea la diferite persoane, că se află într'o situațiune financiară dificilă; și au cerut ca Tribunalul să dispună arestarea lor conform art. 713 c. com., deci prin această procedură creditorii denunțatori nu și-au mărginit numai de a sesiza Tribunalul în vederea luării de către acesta a unor măsuri asigurătoare, ci au făcut denunțul astfel, ca să furnizeze Tribunalului elemente suficiente pentru a provoca declararea din oficiu în stare de faliment a părâtei, cu arestarea asociaților componenți, ca fiind indicii de fraudă.

Considerând că potrivit art. 701 c. com. falimentul se declară printr'o hotărâre judecătorească, pronunțată după declarațiunea falimentului, sau după cerere, sau a mai multor creditorii, sau din oficiu; că această declarațiune din oficiu, în stare de faliment, poate să o facă Tribunalul în baza art. 705 c. com. după denunțurile și informațiunile sale, din care ar constată că încetarea plăților este notorie, sau dacă ea rezultă din alte fapte nefidoioase; că legiuitorul în anul 1902 a introdus art. 697 c. com., care privește situațiunea comerciantului, care se află într'o situațiune dificilă și care înstreinează în condițiuni desavantajoase avutul său și pune la dispoziția creditorilor dreptul de a în formă Tribunalul de această situațiune, urmând ca Tribunalul să ia măsurile dictate de aceste circumstanțe; Tribunalul când constată că cele arătate de creditorii sunt adevărate, sau comerciantul nu se înfățișează, fără just motiv, pentru a da lămuririle în fața Tribunalului, această instanță poate să numească o comisiune compusă din unul sau mai mulți creditorii, cari în continuarea ulterioară a comerțului, să verifice registrele și să supravegheze regularitatea operațiunilor comerciantului; dar tot odată acest text prevede că Tribunalul poate, dacă crede de cuviință, să declare pe comerciant în stare de faliment; deci acest text de lege lasă la aprecierea Tribunalului și facultatea de a declara falimentul și oportunitatea instituirii unei comisiuni de creditorii; acest text care constituie o inovație a legiuitorului român, a introdus un nou criteriu, după care încetarea plăților poate fi considerată și atunci când comerciantul care se află într'o situațiune dificilă, face înstreinări care-i ruinează patrimoniul său; în adevăr, conform art. 695

c. com. comerciantul care a încetat plățile pentru datoriile sale comerciale este în stare de faliment; dar dacă, în cadrul art. 697 c. com., în urma denunțurilor creditorilor, Tribunalul poate să declare în stare de faliment pe un comerciant, ce se află în stare financiară dificilă și care instrăinează în condițiuni ruinătoare avutul său, înseamnă că legiuitorul a socotit că poate fi o încetare de plăți și atunci când un comerciant, în mod aparent face plăți, dar această solvabilitate este numai iluzorie, și el își procură fonduri prin mijloace ruinătoare, pentru a masca încetarea de plăți; că acest text se armonizează și cu art. 705 c. com., după care declararea în stare de faliment din oficiu se face dacă încetarea plăților este notorie, ori dacă ea rezultă din alte fapte neîndoioase; că legiuitorul, în anul 1902 introducând dispoziția art. 697 c. com., a privit cu îngrijorare pentru creditor, situațiunea comerciantului aflat în situațiune dificilă, și care instrăinează în condițiuni dezavantajoase averea sa, astfel că după circumstanțele de specie se poate fi privit în încetare de plăți; aceste fapte trebuiesc însă a fi cumpănite și lăsate la prudența judecătorilor, deoarece declararea în faliment nu este obligatorie pentru Tribunal; că însă în specie, Tribunalul când a declarat în stare de faliment pe firma socială St. Bancov Fii și pe componenții ei, s'a bazat și pe instrăinările imobilelor pe care le-au făcut faliiții la rudele lor, în ziua de 8 și 12 Ianuarie 1931, dar a întărit constatarea încetării plăților și pe existența unui protest de neplată dresat după cererea Băncii Naționale, Sucursala Craiova, în ziua de 5 Februarie 1931, astfel că Tribunalul a cumpănit bine circumstanțele cauzei și prin urmare starea de încetare de plăți este dovedită și Tribunalul se putea sesiza din oficiu în această privință.

Văzând că frații Jean și Petre Bancov introducând apel, atât contra declarării în stare de faliment, cât și contra respingerii concordatului preventiv, obiectează că după ce s'au făcut de mai mulți creditori ai lor denunțurile în baza art. 697 c. com. comercianții au făcut o cerere de concordat preventiv care constituia un impediment la declararea în stare de faliment chiar din oficiu.

Considerând că art. 40 al. I din legea concordatului preventiv, prevede că dacă în cursul procedurii de concordat, este pendinte vreo cerere de declarare în stare de faliment, această cerere se suspendă; că ceea ce a voit să împiedice legiuitorul prin acest text este de a se da curs acțiunilor formulate contradictoriu, de către creditori, contra comerciantului care cere concordat și de a provoca falimentul acestuia când poate cererea de concordat ar fi justificată, dar textul nu prevede că s'a abolit dreptul Tribunalului de a proceda din oficiu la declararea în stare de faliment, și deci această instanță își menține atribuțiunile sale de a supraveghea activitatea unui comerciant, dăunătoare creditului public, de a propunță falimentul atuncea când sunt întrunite condițiunile legii.

Că acest drept de declararea din oficiu în stare de faliment nu poate fi asimilat cu o acțiune în declarare în stare de faliment după cum pretind apelanții; că deci obiecțiunile apelanților nu sunt fondate și prin urmare acest motiv de apel nu se poate admite.

2) Asupra motivului de apel, că declararea în stare de faliment este lovită de nulitate, deoarece s'a declarat în stare de faliment firma comercială St. Bancov Fii iar nu Societatea comercială Ștefan Bancov Fii și prin urmare s'a pronunțat o declarare în stare de faliment care nu poate avea efect, căci s'a declarat în stare de faliment neantul.

Având în vedere că prin sus zisa sentință a Trib. Dolj, S. III-a atacată cu apelul pendinte astăzi, s'a hotărât declararea din oficiu în stare de faliment a comerciantei Firma St. Bancov Fii și componenții săi, Petre și Ioan Bancov din Craiova, str. Lipsani Nr. 62; că din cuprinsul motivării sen-

tinței se vede că Tribunalul s'a referit la reclamațiile făcute de creditorii societății și a constatat că această societate este în cazul de a fi declarată în stare de faliment; că dispozitivul hotărârii face corp cu motivarea ei, și se interpretează în raport cu obiectul discuțiunii, care a avut loc în fața instanței; că din modul cum a decis Tribunalul, trebuie luat sensul deciziunii sale, iar nu expresiune gramaticală improprie, și din momentul ce Tribunalul a declarat în stare de faliment pe tovarășii ilimitat responsabili din societatea în nume colectiv St. Bancov Fii, potrivit art. 867 al. I, cod comercial, alături de firma comercială St. Bancov Fii, înseamnă că prin această expresie s'a declarat în stare de faliment societatea în nume colectiv ce lucrează sub această firmă; că prin urmare declararea în stare de faliment nu poate fi socotită ca inoperantă, ci și-a produs efectele sale asupra societății comerciale în discuțiune și a componenților săi și deci motivul de apel nu este fondat.

3) Asupra acestui de al treilea motiv de apel, că Tribunalul fiind sesizat cu cereri de ale creditorilor, în baza art. 697 c. com., nu putea pronunța declararea în stare de faliment din oficiu, s'a arătat prin considerentele privitoare la înlăturarea primului motiv de apel că soluțiunea tribunalului care a declarat falimentul din oficiu, este întemeiată și deci și acest motiv de apel nefiind fondat, urmează a se respinge;

4) Asupra motivului de apel, că nu se putea pronunța declararea în stare de faliment, decât dacă încetarea plăților ar fi fost reală, generală și permanentă.

Având în vedere că trebuie a se cerceta elementele de fapt, sub care se prezenta în raport cu interesele creditorilor, activitatea comercială în ultimul timp a societății comerciale St. Bancov Fii, spre a se vedea dacă a fost în încetare de plăți, pentru a se declara falimentul.

Văzând că prin actul de vânzare încheiat la 8 Ianuarie 1931, între Petre Bancov și Rozena Roncova, sora cumnatei sale, act autentificat de Trib. Ilfov Secția Notariat sub Nr. 363 din 9 Ianuarie 1931, cel dintâi vinde dreptul său din toate imobilele ce le avea în Craiova, în număr de patru, pentru un preț de 2.000.000 lei, rezervându-și Petre Bancov dreptul de a locui apartamentul ce-l ocupă în prezent pe termen de opt ani cu o chirie de 15.000 lei anual; odată cu vânzarea imobilelor, Petre Bancov cedează și toate contractele de închiriere ale prăvăliilor, către cumpărătoare; vânzare se face fără nici o rezervă; Celălalt asociat Jean Bancov vinde prin actul de vânzare aut. 1^a Trib. Ilfov, Secția Notariat sub No. 598 din 12 Ianuarie 1931 către sora sa Ana O. Călărășeanu, toate drepturile sale, în imobilele ce le avea în Craiova, în număr de trei, pe un preț de 1.700.000 lei menționându-se în contract că va continua să ocupe apartamentul ce-l locuiește, pe timp de opt ani, cu o chirie anuală de 10.000 lei și nefăcând nici o rezervă în privința transmiterii proprietății; prin actul de vânzare aut. de Trib. Mehedinți S. I-a, sub Nr. 37 din 10 Ianuarie 1931, Jan Bancov, vinde sorei sale Ana Dr. P. Călărășanu, toate drepturile sale din succesiunea defunctului său tată Ștefan Bancov, cu prețul de lei 150.000, de notat că această succesiune cuprinde cinci imobile, și vânzătorul Jean Bancov avea dreptul la o treime din ele; afară de aceste acte de vânzare mai trebuie ținut în seamă următorul fapt:

Firma Ștefan Bancov Fii, avea un cont deschis la Banca Românească până la suma de 10.000.000 lei și garantat prin efecte; la 10 Ianuarie 1931, după cererea lui Ioan și Petre Bancov, această Bancă le majorează creditul cu încă 2.000.000 lei, adică până la 12.000.000 lei, dar nu se mai mulțumește cu gajarea de efecte, ca până atunci, ci cere gajarea de mărfuri, și atunci, acești doi comercianți depun mărfuri în gaj, în valoare de 5.700.000 lei; când aceste operațiuni au ajuns la cunoștința publică,

s'au alarmat creditorii, pentru care aceste operațiuni apăreau dacă nu suspecte, dar cel puțin ruinătoare, și astfel că Banca Națională, la care se aflau efecte transmise de acești comercianți a pierdut încrederea în solvabilitatea lor și nemai voind să preschimbe efecte fără a se achita o parte mai însemnată din valoarea lor, a protestat mai multe efecte pentru neplată, în ziua de 5 Februarie 1931; sub impresia gravei situațiuni financiare, care ajunsese de notorietate, s'au gândit în aceste circumstanțe sus zisii componenți ai firmei sociale St. Bancov Fii, să ceară un concordat preventiv; au făcut o cerere la 9 Februarie a. c., către Tribunalul Dolju S. III-a cerând un concordat preventiv oferind plata integrală a datoriei fără dobândă pe termen de trei ani, apoi ulterior, a făcut altă cerere la 18 Februarie arătând că oferă creditorilor plata a 60 la sută, din creanțele chirografare, cu dobândă de 7 la sută anual, pe termen de doi ani; și în această cerere se spune că oferă drept garanție, o ipotecă în imobilele ce le-au vândut prin actele din 8 și 12 Ianuarie 1931, către Rozena Rupcova și Ana Dr. Călărășanu, menționând că aceste persoane au cumpărat imobilele, dar cu pact de răscumpărare, valabil în decurs de trei ani; în aceste circumstanțe se naște convingerea că aceste pacte de răscumpărare constatate prin acte sub semnătură privată, netranscrise decât acum câteva zile și produse în discuțiune cu ocazia celei de a doua cerere de concordat preventiv, nu sunt decât acte de ocaziune formate ulterior înstrăinărilor în vederea calmării creditorilor alarmați prin operațiunile de înstrăinare; că aceste operațiuni sunt în mod vădit ruinătoare, denotă preocuparea acestor comercianți de a recurge la orice mijloc pentru a găsi bani și apar într-o lumină curioasă dacă sunt puse în legătură și cu alte elemente de fapt. Din registrul jurnal, la 3 Decembrie 1930, se vede că Jean Bancov zice că a primit 2.100.000 lei pe intervalul 1 Ianuarie 1925—31 Decembrie 1930 și Petre Bancov 3.000.000 lei pe același interval pentru cheltueli personale; Tribunalul a înlăturat ideea de fraudă așa că aceste două conturi însumând 5 mil. 100.000 lei, nu mai pot fi privite astăzi sub aspectul dacă ascund o operațiune frauduloasă, adică dacă a fost sau nu o tănuire de activ; dar în orice caz faptul că cei doi asociați s'au gândit ca să facă un cont al lor pentru cinci ani de zile, zicând că reprezintă cheltuelile lor personale, luate în diferite ocaziuni din câștigul societății, fără ca să fie trecute sumele în registrul jurnal la datele când s'au ridicat, lovește de discredit atât sinceritatea registrelor, care nu s'au ținut în regulă, dar în același timp arată că se așteptau acești comercianți că în curând vor fi obligați de justiție, ca să prezinte socoteala comerțului lor și să dea lămuriri pentru lipsa de 5.100.000 lei; — din răspunsul la interogator ce s'a luat la Tribunalul lui Jan Bancov, se vede declarația lui că pentru îngrijirea sănătății membrilor asociați în cursul anului 1930, au cheltuit 200.000 lei, iar din registrul jurnal se vede că numai Petre Bancov a fost trecut cu suma de 496.000 lei, drept cheltueli medicale, aceste operațiuni ciudate, arată că încă din anul 1930, gestiunea societății falite era dezzechilibrată, dezzechilibru care a împins pe membrii componenți să facă acte de înstrăinare ruinătoare pentru a salva aparențele de buni platnici; este de notat însă, că cu toată situațiunea dificilă financiară în care se găseau Jan și Petre Bancov, care susțin că au făcut înstrăinări cu pact de răscumpărare, pentru a găsi bani, au avut totuși prilejul curios ca să dea cu ipotecă suma de lei 400.000, unei D-ne din Mahr Budintz Cehoslovacia, la 21 Ianuarie 1931 (punctul 19 și 30 din interogator), în momentul când singuri au recunoscut că aveau nevoie de bani de împrumut.

Caracterul ruinător al sus ziselor înstrăinări rezultă din aceea că bunurile înstrăinate reprezintă o valoare cu mult

mai mare decât prețul vânzării; valoarea reală arătată în debaterile dela prima instanță pentru imobilele din Craiova este de aproximativ 15.000.000 lei; diferitele contracte de închiriere aduc cam 500.000 lei anual, iar însuși magazinul în care se exercită comerțul societății a fost evaluat verbal la 160.000 lei; numai unul singur din imobile „Hotel Stăncescu” a fost cumpărat în anul 1922, deci înainte de a se produce creșterea valorilor imobiliare, cu suma de 3 mil. 600.000 lei; deasemenea cu un preț minim au fost evaluate drepturile lui Ioan Bancov, vândute sorei sale, Ana Dr. Călărășanu cu prețul de lei 150.000 lei, în succesiunea tatălui său, succesiune compusă din cinci imobile în T.-Severin; iar din actul de vânzare prin care Ioan Bancov vinde imobilele sale din Craiova către sora sa arată că această vânzare o face pentru a da curs unei convențiuni din Aprilie 1925 și în interogatoriul luat în fața Tribunalului, arată că această convențiune a fost verbală; dacă se ține seamă că la data de 17 Ianuarie a. c. în registrul jurnal este trecut că s'a plătit către Ana Călărășanu suma de lei 1.700.000 lei, soldul creditor, adică tocmai cuantumul sumei din contractul de vânzare din 12 Ianuarie 1931, al lui Ioan Bancov către sora sa, se manifestă operațiunea de a se transmite, de către unul din componenții firmei, către o rudă apropiată, a unei însemnate averi, care trebuia să îndeplineze la timp pretențiunile creditorilor societății falite sub aparența plății unei datorii; — odată cu înstrăinarea imobilelor au înstrăinat, afară de contractele de închiriere ale diferitelor prăvălii numeroase, instalate în aceste imobile, și vadul comercial al însuși magazinului, unde societatea falită își exercită comerțul, căci pe când cei doi componenți au avut grija ca pentru dânsii personal, să-și rezerve dreptul de a locui în viitor în imobilele înstrăinate, pentru localul comerțului lor, nu au prevăzut vreo clauză de închiriere în contractele de vânzare; la interogator numai au ales verbal că au convenit la închirierea pe doi ani cu cumpărătorii imobilelor; deasemenea suplimentul de deschiderea de credit, contractat de către componenții societății St. Bancov Fii, către Banca Românească, Sucursala din Craiova 10 Ianuarie 1931 prin care act adițional s'a majorat deschiderea de credit dela 10.000.000 lei la 12.000.000 lei, s'a contractat de debitori în condițiuni foarte ruinătoare, deoarece au dat anticipativ în gaj, marfă de 5.700.000 lei, pentru deschiderea creditului fără ca efectiv să fi ridicat vreo sumă de bani din creditul suplimentar (răspunsul 24 din interogator); acest procedeu de a pune la dispoziția unui creditor, un gaj disproporțional, cu creanța și care creditor avea de încasat creanțe importante anterioare, apare ca un mijloc de a obține dela acești creditori favoarea de a sta liniștit și de a nu reclama în fața justiției încetarea plăților, care există realmente pentru societatea falită; deci încetarea de plăți există încă înainte ca Banca Națională să protesteze, în ziua de 5 Februarie a. c., efecte de ale acestei firme, în valoare de 309.000 lei, acest protest a fost făcut de Banca Națională, deoarece acest creditor, chiar în cursul acestei zile după informațiunile ce le-a putut avea, a pierdut încrederea în solvabilitatea acestor debitori; în adevăr, în cursul dimineții zilei de 5 Februarie, Banca Națională, a preschimbât polițe în sumă de lei 1.300.000 lei iar în după amiaza aceleiași zile, le-a protestat polițe de 309.000 lei; acest complex de împrejurări, arată că societatea Ștefan Bancov Fii era în stare de încetare de plăți, încă înainte de 5 Februarie a. c., însă a căutat să o ascundă prin mijloace cel puțin ruinătoare pentru patrimoniul lor, pentru a temporiza declararea lor în stare de faliment; aceste mijloace întrebuintate de Ioan și Petre Bancov, în circumstanțele mai sus arătate, manifesta starea de încetare a plăților; încetarea plăților nu a fost definită de legiuitor, și caracterizarea ei trebuie a se face în raport cu circumstanțele de specie, ana-

lizându-se modul de comportare al comerciantului, față de obligațiunile la care trebuie să răspundă; ori faptele și prezumțiunile din această specie, este dedusă în apel, urmează convingerea că Societatea în nume Colectiv St. Bancov Fii, se găsea într-o stare reală de încetare de plăți, încă dela 8 Ianuarie 1931 când s'a început înstrăinările ruinătoare din partea asociaților.

Că prin urmare, mai sus enunțatul motiv de apel nefiind fondat, urmează a se respinge.

5) Asupra motivului de apel că nu s'a constatat de Tribunal, conform art. 705 cod comercial, o încetare notorie a plăților, asociată cu o stare de dezechilibru economic a societății falite.

Considerând că potrivit art. 705 cod comercial, Tribunalul poate să declare pe un comerciant din oficiu în stare de faliment, dacă încetarea plăților este notorie s'au dacă ea rezultă din alte fapte neîndoioase; că deci, se prevede două situațiuni, în ce privește încetarea de plăți, și cele două situațiuni alternative, pe care le poate examina Tribunalul, prin urmare chiar dacă nu ar fi fost notorietate, în ce privește încetarea plăților firmei Bancov Fii, încă se putea provoca declararea ei din oficiu în stare de faliment, dacă din fapte neîndoioase, rezultă încetarea de plăți, dar în specie se evidențiază că a fost chiar notorietate; în adevăr actele de vânzare făcute de frații Bancov la 8 și 12 Ianuarie 1931, au fost făcute sub formă autentică, introdusă la Tribunal, în plină publicitate și putând fi remarcate de persoanele interesate, mai cu seamă după desbaterile dela prima instanță, rezultă că au fost publicate și în ziarul „Argus”; ca o indicație că ele au lovit intențiunea opiniei publice, este că Banca Națională, auzind aceste știri, a încetat a mai avea culața în prescribarea efectelor prezentate de Petre și Jan Bancov și le-a cerut bani pentru preschimbare, ceea ce acesteia neputând prezenta le-a protestat polițele în ziua de 5 Februarie a. c.; cât privește dezechilibrul economic în care se află comerțul societății falite, el există după cum s'a arătat în considerentele de mai sus, unde s'a arătat ne-regulile din registre, și trecerea precipitată de operațiuni în mod global; că prin urmare și acest motiv de apel, nefiind fondat urmează a se respinge.

6) Asupra motivului de apel că în mod greșit a socotit Tribunalul că mijloacele ruinătoare întrebuințate de frații Bancov, prin înstrăinarea imobilelor, ar constitui o încetare de plăți; aceste mijloace prin modificarea art. 705 făcută în anul 1895 nu pot fi socotite ca stare de încetare de plăți, care să atragă falimentul;

Considerând că până la 1895, în codul de comerț se găsea art. 718 care prevedea că nu este caz de declarare în stare de faliment dacă neplata era justificată cu excepțiunea de bună credință și deasemenea să se considere că este o încetare de plăți comerciantul care materialmente continuă plățile, dar se servește de mijloace ruinătoare sau frauduloase; că în anul 1895, Guvernul a propus Parlamentului ca să se modifice acest text de lege, în sensul ca să fie trecut acest text imediat după art. 695 și apoi să fie suprimat cuvântul de „ruinător” din ultima parte a textului; în ocaziunea discuțiunii la Senat a acestui proiect, Ministerul de Justiție a propus să se suprimă întreaga dispozițiune la care se referea acest cuvânt, pentru motivul că în situațiunea vizată de textul de până atunci, Tribunalele sunt suverane de a aprecia dacă procurarea de resurse, fie prin mijloace ruinătoare, fie prin mijloace frauduloase, echivalează cu o încetare de plăți; și modificarea fostului art. 718 devenit astfel art. 696, s'a făcut cu aceste explicațiuni, în cât sub imperiul dispozițiunii legale actuale, încetarea de plăți este un element care se poate stabili și în cazul când este o stagnare de fapt a plăților, dar ascunsă de comerciant,

prin adăpostul unor înstrăinări ruinătoare și frauduloase, această normă de interpretare coincide cu interesul pieței comerciale de a se stăvili exercitarea comerțului în condițiuni dezastruoase pentru creditorii de bună credință, care la un moment, s'ar putea găsi în situațiunea de a nu mai putea găsi nimic în patrimoniul unui comerciant abil, care și-a înstrăinat toată averea strecurându-se fără proteste; că deci, în specie Soc. Bancov Fii și prin înstrăinările sus arătate, coroborate cu constatarea materială a unor creanțe neonorate la scadență, în ziua de 3 Februarie a. c. protestate pentru neplată se găsea în încetare de plăți, și prin urmare și acest motiv de apel, nefiind fondat, urmează a se respinge.

7) Asupra motivului de apel că în mod greșit s'au atribuit de Tribunal înstrăinările făcute, caracterul de fapte ruinătoare sau ilicite căci pe lângă că aceste bunuri nu erau aduse în activul societății, ci erau personale ale asociaților, dar vânzările au ascuns un împrumut, fiind vânzări cu pact de răscumpărare; că nu era insuficient activul social față de creanțele ce erau contra societății, și că gajul constituit față de Banca Românească, nu avea nimeni, ruinător.

Văzând că în ce privește susținerile acestea ale apelanților, prin care vor să arate că prin acele acte, care tocmai că au provocat alarma creditorilor, și au avut drept consecință declararea în stare de faliment, faliiții ar fi făcut operațiuni licite și profitabile mersului comerțului, s'ar arătat prin considerentele de mai sus, referitoare la înlăturarea motivelor de apel anterioare, că sus zisele operațiuni nu au caracterul care-l proclamă apelanții; că înstrăinarea imobilelor s'a făcut de Petre și Jan Bancov, în condițiuni foarte dezavantajoase pentru masa patrimoniului lor; că pactul de răscumpărare invocat și constatat prin acte secrete transcrise în registre cu mult ulterior, în timpul judecării apelantului, s'a făcut sub presiunea consecințelor pe care poate nu le-au bănuț în primul moment, când au făcut înstrăinările, și care au pus în mișcare pe creditorii interesați; astfel că circumstanțele în care s'a învoat aceste pacte de răscumpărare cu ocazia unei a doua oferte de concordat, aruncă echivocitate asupra pactelor sus arătate.

Considerând că deasemenea nu poate fi ținute în seamă nici alegațiunea apelanților, că imobilele nu aparțineau societății în nume colectiv ci erau proprietate personală a faliiților, și că nu s'a făcut în prealabil discuțiunea patrimoniului social, pentru a se vedea dacă nu acoperă creanțele creditorilor și apoi să se pună în discuțiune bunurile personale ale lui Petre și Jan Bancov, în caz de neajungere.

Având în vedere că potrivit art. 106 cod comercial, asociații în nume colectiv, cum este cazul în specie, sunt obligați în mod solidar pentru operațiunile făcute în numele și pentru contul societății; că urmărindu-se de creditorii societății plata datorțiilor, trebuie să urmărească întâiu averea societății și apoi a asociaților; că însă acest principiu este inaplicabil în specie; în adevăr în susținerile apelanților la prima instanță și prin concluziunile scrise, au arătat că suma de 5.100.000 lei, scoasă din casa societății, în diferite rânduri, și trecută în registrul jurnal la 30 Decembrie 1930 a fost întrebuințată pentru repararea și îmbunătățirea imobilelor; deci avutul societății s'a întrebuințat pentru valorificarea imobilelor și afară de această chestiune dacă avutul social acoperă s'au nu întregul pasiv al societății, este o chestiune de lichidare, dar nu poate servi ca un criteriu pentru declararea s'au nedeclararea în stare de faliment căci încetarea plăților este alt lucru, decât starea de insolvență și deci discuțiunea aceasta este neconcludentă, în ce privește caracterul ruinător al gajului constituit către Banca Românească, s'a arătat prin alte considerate, că în

adevăr are acest caracter; că prin urmare, și acest motiv de apel nefiind fondat urmează a se înlătura.

Văzând că din cele mai sus arătate, a fost îndreptățit Tribunalul ca să declare în stare de faliment societatea în nume colectiv St. Bancov Fii, cum și pe componenții ei Ioan și Petre Bancov, și că procedând la declararea în stare de faliment din oficiu, nu mai putea fi încuviințată cererea de concordat preventiv formulată de sus numiții; că nu se mai putea urma fazele de procedură ale concordatului preventiv, din momentul ce se găsește că a fost bine motivată soluțiunea Tribunalului, prin care a declarat falimentul din oficiu; că deci cererea de concordat preventiv invocată prin apelul falșilor nu se poate admite și prin urmare, apelurile făcute de frații Ioan și Petre Bancov, personal și componenți ai firmei sociale sus arătate, atât contra declarării în stare de faliment, cât și împotriva jurnalului de respingerea cererii de concordat preventiv nu sunt fondate și urmează a se respinge;

Asupra apelului făcut de Banca Românească, în contra sentinței prin care s'a respins cererea de a fi declarată în stare de faliment societatea în Comandită Simplă „Fabrica Florica“, cum și a componenților ei, comanditați și comanditari.

Văzând că motivele apelului sunt următoarele: Că în mod greșit Tribunalul a scos din cauză pe comanditarele: Angela, Florica și Maria Petrino; că deși în contractul de societate ele figurează ca tovarășe comanditare, totuși deoarece numele lor figurează în firma socială, devin răspunzătoare solidare și nelimitate potrivit art. 114 cod comercial și deci pot fi declarate în stare de faliment; că ele figurează în firma socială, fiind individualizate sub denumirea de „Grigorie Petrino“ succesori, ele fiind moștenitoarele defunctului Grigorie Petrino; deasemenea în mod greșit s'a suspendat declararea în stare de faliment a societății „Fabrica Florica“, căci chiar dacă soții comanditați Petre și Jan Bancov ceruseră un concordat preventiv, pentru alt comerț, sub o altă formă, acest lucru nu împiedică declararea în stare de faliment a sus zisei societăți în comandită simplă.

Că la acest apel a intervenit Banca Agricolă, sprijinind apelul Băncii Românești.

Având în vedere că în fapt se constată următoarele:

Prin contractul de Societate în Comandită Simplă, autentificat de Tribunalul Doljii sub Nr. 1496 din 24 Martie 1924 și transcris în registrul pentru actele de societăți, sub Nr. 16 din 2 Aprilie 1924, s'a încheiat între Maria Petrino, văduvă, Florica și Angela Petrino, pe deoparte și Ioan și Petre Bancov, pe de altă parte o convențiune de a forma o Societate în Comandită simplă, sub firma, „Fabrica Florica“, Grigorie Petrino succesori, Societate în Comandită Simplă St. Bancov Fii et Comp.; Maria, Florica și Angela au intrat în societate ca comanditare și au adus ca aport social „Fabrica Florica“ rămasă dela tatăl lor, cu tot activul și pasivul, cu instalațiunile proprii fiind evaluat aportul la suma de lei 1.005.177, iar Ioan și Petre Bancov au intrat în societate ca asociați comanditați, contractând responsabilitatea nelimitată, față de creditorii ce vor proveni din gestiunea Societății, aducând ca aport social suma de lei 1.000.000; durata societății s'a fixat până la 31 Decembrie 1930; a urmat un proces între asociatele comanditare și asociații comanditați pentru desfacerea societății; prin sentința comercială Nr. 11 din 13 Ianuarie 1931 a Tribunalului Doljii S. III-a a declarat desfăcută societatea după cererea făcută de Maria, Florica și Angela Petrino, care sentință s'a confirmat de Curtea de Apel Craiova S. II-a, prin deciziunea din 13 Februarie 1931; În timpul când exista societatea, a intervenit un contract de deschidere de

credit în cont curent, între Fabrica Florica, reprezentată prin soții ilimitat responsabili, Ioan și Petre Bancov și Banca Românească Sucursala Craiova; acest contract a fost vizat de Administrația Financiară Doljii la 2 Mai 1928; prin acest contract Banca Românească a deschis acestei întreprinderi un credit până la concurența sumei de lei 800.000; la punctul 4, din acest contract se prevede că Ioan și Petre Bancov în numele „Fabricii Florica“ primesc soldul așa cum va rezulta din registre și-l recunosc definitiv și exigibil, fără a fi obligată Banca creditoare să lichideze pe calea justiției; extrasul de cont, legalizat de Tribunal, face deplină dovadă pentru constatarea sumelor și are puterea unei hotărâri definitive; a urmat apoi mai multe operațiuni, între creditoare și debitori, în baza deschiderii acestui credit, până când la 7 Februarie 1931, Banca Românească face o adresă către „Fabrica Florica“ Gr. Petrino, succesorii St. Bancov Fii et Comp., Societate în Comandită Simplă, prin care îi face cunoscut că a denunțat contul curent ce a rămas un sold debitor de 794.700 lei, pe care urmează debitoarea să-l depună la Cassa Băncii creditoare, până la 12 Februarie 1931, nedepunându-se această sumă, creditoarea a făcut acțiune în declarare în stare de faliment.

Văzând că înaintea acestei instanțe de apel, s'a ridicat de către intimații, Frații Ioan și Petre Bancov, chestiunea că acțiunea în stare de faliment, intențată de Banca Românească este inadmisibilă deoarece tot această creditoare a introdus o acțiune de drept comun; pentru lichidarea contului și care acțiune însă nu este soluționată, încât nefiind contul lichidat față de „Fabrica Florica“, acțiunea în declararea falimentului trebuie respinsă.

Văzând că pentru examinarea temeiului prezentei acțiuni în declararea falimentului, trebuie a se vedea dacă creanța invocată de banca creditoare este certă, lichidă și exigibilă; că din examinarea convențiunii de deschidere de credit, intervenit între „Fabrica Florica“ și Banca reclamantă se vede că debitoarea a recunoscut că vor fi considerate extrasele de cont ce i se vor comunica în privința soldului debitor, ca fiind creanțe exigibile și executorii; Că la dosarul cauzei s'a prezentat de către Banca „Românească“ actul din care rezultă că odată cu denunțarea contului s'a remis și un extract de cont legalizat de Tribunal din care rezultă că „Fabrica Florica“ datora la 7 Februarie 1931, suma de 794.000 lei; că această creanță fiind exigibilă, se poate întemeia pe dânsa reclamantă pentru declararea în stare de faliment a debitorilor, fără să mai stăruiască în soluționarea procesului de lichidarea contului și prin urmare, obiecțiunea făcută de Frații Bancov nu poate fi ținută în seamă;

Având în vedere că apelanta Banca „Românească“ cere prin motivele de apel, ca declarându-se în stare de faliment Societatea în Comandită Simplă „Fabrica Florica“, să se extindă starea de faliment și asupra asociatelor comanditare: Maria, Florica și Angela Petrino, nu numai asupra soților comanditați Frații Bancov, pe motivul că comanditarele figurând în Firma socială, au căpătat o răspundere nelimitată, pentru datoriile societății.

Considerând că potrivit art. 78 cod comercial, o societate în comandită simplă, cum este în specie, trebuie să existe sub o formă socială; că această firmă este necesară pentru a se da individualizare Societății pe Piața comercială, tot așa cum un comerciant, persoană fizică, este individualizat prin numele său; că potrivit art. 114 cod comercial, Societatea în Comandită se administrează de către asociați, cu răspundere nemărginită și numai în numele acestei asociații și firma lor socială, pot face parte din firma societății, iar dacă în contra acestei dispozițiuni firma cuprinde și numele vreunui asociat comanditar, acesta devine responsabil solidar și fără limită de toate obligațiunile societății;

Având în vedere că firma socială a societății în comandită în discuțiune este arătată în actul de societate, care este titlul ce i-a constituit existența ca persoană juridică; această firmă este „Fabrica Florica Grigorie Petrino succesori, societate în comandită simplă Ștefan Bancov Fii et Comp.”; iar în registrul de înscrierea firmelor este trecută firma astfel „Fabrica Florica”, societate în comandită simplă comerțul de Fabrică de parfum și produse chimice; Grigorie Petrino succesori Ștefan Bancov Fii et Comp.”.

Considerând că oricare din aceste două denumiri de firmă s'ar lua în considerațiune, nu se vede trecut în denumirea firmei, numele asociatelor comanditare Maria, Florica și Angela Petrino, căci numele unei persoane este denumirea ce-l caracterizează și care individualizează existența sa în viața socială, și această denumire a avut-o în vedere și legiuitorul, prin art. 114 indicat mai sus; că pentru ca numele unui asociat comanditar să fie socotit că se află trecut în firmă trebuie să se găsească enunțat într'un așa chip, încât să devină siguranța pentru terți, că se indică o anumită persoană și să nu se permită un dubiu în această privință; ori, prin expresia întrebuițată în firma de „Grigorie Petrino succesori” nu se poate determina că este vorba despre Maria, Florica și Angela Petrino, fiicele lui Grigorie Petrino, ci mai degrabă că este vorba de o succesiune în uzanța comercială și anume că succesori sunt: Ștefan Bancov Fii et Comp., deci societatea creată prin contractul de societate, ceea ce schimbă cu totul consecințele de responsabilitate față de terți; că faptele nu pot fi interpretate astfel cum le pretinde apelanta „Banca Românească”; că prin urmare, cererea ce o face această creditoare de a fi declarată în stare de faliment asociatele creditoare, nu este fondată și urmează a o respinge; că însă este admisibilă cererea de a fi declarată în stare de faliment, Societatea în Comandită simplă în discuțiune, sub firma arătată mai sus; iar în ce privește consecința prevăzută de art. 867 cod. comercial după care falimentul societății în comandită produce și falimentul soților, ilimitat responsabil, adică în specie a lui Petre și Ioan Bancov, trebuie a se avea în vedere că ei deja sunt declarați în stare de faliment, după cum rezultă din prima parte a deciziunii și urmează a se lua act de această situațiune;

Că prin urmare, apelul făcut de Banca Românească urmează a fi admis în parte;

În ce privește intervenția făcută de Banca Agricolă în apelul Băncii Românești, ea trebuie a se admite în măsura în care s'a admis și apelul acesteia, alăturându-se motivul arătat de Banca Agricolă, că asociatele comanditare ar fi făcut acte de imixțiune în gestiunea societății și care le-ar fi atras răspundere nelimitată, deoarece acest motiv nu a fost dezvoltat, nedeputându-se nici o concluziune în acest sens.

În ce privește cererea înreg. la no. 2259 din 1931, prin care se solicită suspendarea execuției provizorii a sentinței no. 315 din 1931, de declarare în stare de faliment, această cerere devine fără obiect și nu se mai poate discuta din momentul ce s'a hotărât respingerea apelului.

Pentru aceste motive redactate de d-l consilier I. Nicolau, Curtea respinge ca nefondat apelul făcut de Ioan și Petre Bancov personal și ca componenți ai societății comerciale Ștefan Bancov Fii din Craiova, în contra sentinței comerciale a Tribunalului Dolj s. comercială și de notariat cu No. 315 din 1931, precum și în contra jurnalului acelui Tribunal cu no. 4715 din 1931.

Admite în parte apelul făcut de Banca Românească, societate anonimă, sucursala Craiova, contra sentinței comerciale a Tribunalului Dolj s. comercială și de notariat

cu no. 295 din 1931, cum și intervenția făcută la acest apel de către Banca Agricolă, societate anonimă, din Craiova.

Declară în stare de faliment pe societatea în comandită simplă „Fabrica Florica Grigorie Petrino succesori, Ștefan Bancov Fii și comp.” constatându-se că asociați comandați, Petre și Jan Bancov, sunt declarați în stare de faliment.

D-l judecător sindic al Tribunalului Dolj se autoriză cu operațiunea falimentului acestuia.

Ordonă punerea sigiliilor pe averea acestei societăți.

Creditorii acestei societăți vor prezenta la greșa sindicului declarațiunile creanțelor lor până la 22 Mai 1931.

Verificarea creanțelor se va face la reședința Sindicatului falimentului în ziua de 2 Ianuarie 1932.

Ordonă societății falite în termen de trei zile să depună bilanțul și registrele sale.

Fixează încetarea plăților pentru această societate ziua de 12 Februarie 1931.

Copie după dispozitivul acestei deciziuni se va afișa la ușa Tribunalului Dolj la localul Camerei de comerț și se va publica în foaia judiciară în conformitate cu codul comercial, iar una se va trimite d-lui prim procuror al Tribunalului Dolj.

Se va forma tabloul prevăzut de art. 715 cod. comercial, care se va afișa în sala Tribunalului și sala Bursei de comerț.

Menține sentința apelată cu no. 295 din 1931, în ce privește scoaterea din cauză a componenților comanditari Maria Petrino, Florica Petrino și Angela Petrino.

Această deciziune este definitivă, supusă recursului în Casație, conform legii.

(ss) G. N. Ștefănescu, Cezar Căzănescu, T. Pătrașcu,
I. Nicolau.

Grefier, (ss) I. Nicolescu.

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA IV-a CIV. COR.

Audiența dela 13 Iunie 1931

Președenția D-lui SOLOMONESCU Jude-Președinte
D. A. contra Ministerului Comunicațiilor, Reg. Aut. a Poștelor
Jurnalul No. 9320

Competența. Funcționar public pus în retragere din oficiu pentru limită de vârstă în mod abuziv.

Dacă el se poate adresa Tribunalului pentru a cere daune. Răspuns afirmativ, art. 99 și 107 din Constituție. Art. 1, 4 și 6 din legea contenciosului administrativ.

Acțiunea în daune și acțiunea în anularea actului de autoritate abuziv.

Dacă intentarea acțiunii în daune e subordonată exercitării prealabile sau concomitente a acțiunii în anularea actului administrativ de autoritate în contencios. Curtea de Apel. Răspuns negativ art. 99 din Constituție.

Din cuprinsul art. 99 Constituție și ale art. 1, 4 și 6 din legea contenciosului administrativ rezultă că victima unui act abuziv de autoritate se poate plânge contra lui atât contenciosului administrativ cerând anularea și daune, cât și instanțelor ordinare cerând numai daune.

Acțiunea în daune nu e subordonată acțiunii în anularea actului abuziv așa încât ea poate fi intentată chiar dacă cel vătămat n'a intentat sau nu vrea să intenteze acțiunea în anulare la Curtea de Apel. Tribunalul e competent să judece pe cale inci-

dentală, în acțiunea în daune, dacă actul e ilegal și vătămător.

Tribunalul deliberând,

Asupra incidentului de incompetență ridicat de reprezentanții părților.

Având în vedere că părțile au susținut că Tribunalul este incompetent să judece cererea de daune formulată de reclamant. Că, potrivit art. 99 al. I și 107 din Constituție, precum și a art. 1, 4 și 6 din legea asupra contenciosului administrativ, instanța care are căderea să se pronunțe asupra acestor daune, e Curtea de Apel.

Că chiar în cazul când legiuitorul recunoaște instanțelor ordinare dreptul să statueze asupra despăgubirilor, decide că ele nu o pot face decât dacă cel vătămător a intentat mai întâi acțiunea de anulare a actului administrativ de autoritate, sau dacă e în termen să intențeze o asemenea acțiune.

Având în vedere prima obiecțiune.

Considerând că din felul cum este redactat art. 99 din Constituție, rezultă că legiuitorul n'a adus nici o modificare sistemului anterior, sistem consacrat de art. 9 din vechea Constituție, care desființând instanța administrativă cu caracter de contencios administrativ, consiliul de stat a dat în competența instanțelor judecătorești de drept comun, judecarea pretențiilor de despăgubiri pentru un act ilegal.

Intr'adevăr, acest text spune lămurit că orice parte vătămătoră de un decret sau o dispoziție semnată sau contrasemnată de un Ministru care violează un text de lege al constituției sau a unei legi, poate cere statului în conformitate cu dreptul comun despăgubiri bănești pentru prejudiciul cauzat.

Considerând că nu se poate zice că textul consacrand acest drept, n'a vorbit nimic de instanța la care partea vătămătoră are dreptul să se adreseze, pentru că mai departe în acelaș text de lege, legiuitorul constituant, spune referindu-se la cel care a cauzat prejudiciul, că el poate fi chemat chiar în cursul judecății înaintea instanțelor ordinare, la răspundere civilă, deși el fiind ministru, ar fi supus unei jurisdicții speciale.

Având în vedere că acest principiu pus de legiuitorul constituant în art. 99, consacrat de altfel de jurisprudența anterioară pe baza vechiului text, n'a fost schimbat nici de art. 107 din Constituție, care nu se ocupă de altfel de această chestiune, ci spune numai unde și cum se poate cere anularea actului administrativ de autoritate ilegal.

Considerând că tot de acțiunea în anulare a actului ilegal se ocupă și art. 1, 4 și 6 din legea contenciosului administrativ, care, nu face altceva decât să desvolte principiile puse în art. 107.

Că dacă în art. 8 legiuitorul spune că, partea vătămătoră poate cere odată cu intentarea acțiunii în anulare a actului și despăgubiri, de aci nu se poate trage concluzia că el a înțeles să creeze din instanța de contencios, singura instanță competentă, să judece aceste despăgubiri, fiindcă aceasta ar fi însemnat o abatere dela sistemul anterior dela principiul pus în art. 99, dela principiile de drept comun și în asemenea condițiuni ar fi trebuit să o spuie expres; a vrut numai pentru o mai lesnicioasă și eficace apărare a drepturilor particularilor să adauge la vechea instanță, o instanță nouă și anume instanța pe care o creiașe pentru anularea actelor ilegale, instanță care sub vechea Constituție, până la legea din 1905, nu exista.

Având în vedere că odată stabilit că despăgubirile pot fi cerute atât dela instanța de drept comun, care nu se poate ocupa cu cercetarea legalității actului decât în legătură cu pagubele ce-i cer, cât și de instanța anume creată, contenciosul administrativ, care se poate ocupa numai cu inva-

țidarea actului ilegal de autoritate, urmează a se examina cea de a doua obiecțiune a părților și anume dacă instanța ordinară se poate ocupa de cererea de despăgubiri, independent dacă contenciosul a fost investit cu judecarea actului ilegal.

Având în vedere că pentru a putea susține interdependența aceasta dintre acțiunea în daune și acțiunea în anulare, părțile au susținut că daunele nu pot fi acordate decât dacă se dovedește vătămător și este ilegal și că nu se poate ști dacă actul este ilegal decât printr'o hoărăre a Curței de Apel cu atribut de contencios.

Având în vedere că teza aceasta dacă ar fi întemeiată, daunele nu s'ar putea acorda decât în cazul când actul ar fi fost anulat ca ilegal.

Considerând însă că atât din textul art. 99 din Constituție cât și din economia legii contenciosului administrativ, cum și din expunerea de motive, se vede clar că acțiunea în daune e independentă de acțiunea în anulare a actului. Că, după cum cel vătămător poate cere numai anularea actului, fără despăgubiri, și sunt cazuri când nu se poate face altfel, tot așa poate cere daune fără să mai aibă interes sau posibilitate să ceară anularea actului.

Că în asemenea condițiuni se poate zice că ilegalitatea actului se discută incidental și el duce nu la anulare, ci la despăgubiri.

Considerând că de vreme ce ilegalitatea se discută, nu în vederea anulării actului ci a stabilirii dreptului la repararea prejudiciului nimic nu se opune ca el să se discute și în instanța de drept comun în fața Tribunalului.

Că de vreme ce Tribunalul poate să discute ilegalitatea actului, e dela sine înțeles că el are să-l discute independent de discutarea lui de Curtea de Apel.

Că, în asemenea condițiuni, este indiferent dacă Curtea de Apel a fost investită sau va mai fi investită, după cum tot indiferent e dacă ea va mai putea fi investită.

Considerând că în favoarea tezei acesteia se poate invoca un argument din evoluția istorică a ideii de răspunderea autorității față de particulari. Intr'adevăr, câtă vreme n'a existat după desființarea Consiliului de Stat o instanță investită cu atribuțiuni de contencios administrativ, care să poată anula actele administrative de autoritate, lezatul pe temeiul art. 4 din Constituție nu putea decât să ceară și să obțină despăgubiri, bine înțeles fără să fi putut cere și obține anularea actului ca ilegal. Legiuitorul din 1905 și apoi cel din 1912, ca și actualul legiuitor, creind o jurisdicție de anulare a lăsat mai departe instanțele de drept comun competente să judece, așa cum au judecat și înainte.

Că așa fiind, incidentul de incompetență este nefondat și urmează a fi respins

Pentru aceste motive redactate de d-l președinte G. Solomonescu, Trib. respinge incidentul de incompetență ridicat de părți, etc.

(ss) G. Solomonescu, Al. Mitulescu.

TRIBUNALUL ILFOV S. III C V. COR.

Audiența din 24 Febr. 1932

Președinte d-l HARIȚON UDREA, judecător

Domnica Popescu cu Elena Russet și N. Russet,

Sentința civ. Nr. 219

Pensie alimentară. Adoptatorul o poate cere dela soțul adoptatului.

Adopția primind o reglementare instituțională, ea se privește prin scopul pe care-l urmărește, care este ucel de a creia o filiație civilă. Din această cauză raporturile ce se creiază prin adopție, nu vor fi numai

intre adoptator și adoptat ci ele se întind și la copiii adoptatului. Tot din cauza raportului de filiație și locul pe care-l are soțul adoptatului este același cu locul pe care-l are soțul în familia de sânge, față de părintele celuilalt soț. Față de aceste raporturi, pensia alimentară nu există numai între adoptator și adoptat, ci ea se întinde și la copiii adoptatului, cum și la soțul acestuia.

Tribunalul.

Asupra acțiunii introdusă de Domnica Popescu, din București, str. Romană 69, contra părâților Elena N. Russet și Nicolae Russet, personal și ca soț pentru autorizare, pentru a fi obligați în mod solidar la plata sumei de lei 5000 lunar, ca pensie alimentară.

Având în vedere actele din dosar și susținerile părților;

Având în vedere că reclamanta a susținut, că ea poate să ceară pensie alimentară atât dela părâta, care a fost adoptată de reclamanta, cât și dela soțul părâtei, Nicolae Russet; că reclamanta cu martorii audiați a stabilit, că se găsește în necesitatea de a cere pensie alimentară, iar părâții pot să procure această pensie; că reclamanta a mai susținut, că din probele făcute rezultă că aceasta nu poate să trăiască cu părâții, din vina acestora, astfel că pensia alimentară trebuie să-i fie servită în bani;

Având în vedere că părâțul Nicolae Russet a susținut, că adopția fiind un contract, raporturile ce se nasc din el se stabilesc numai între adoptator și adoptat; că și pensia alimentară numai față de aceste persoane poate să ia naștere; că acest lucru de altminterlea îl arată și art. 314 cod. civ.; că în ceea ce privește cerințele legii, pentru a se obține o pensie alimentară, părâții au susținut, că nu se găsesc îndeplinite în acțiunea de față, fiindcă reclamanta nu este lipsită de mijloace, iar părâții din cauza mijloacelor restrânse, nu pot să plătească; că în subsidiar părâții au susținut, că ei îi oferă reclamantei locuință și întreținere în natură;

Având în vedere că acestea fiind susținerile părților, urmează să examinăm chestiunile discutate;

Considerând că adopția, nu trebuie privită ca un contract; că ea, din cauza scopului ce urmărește, a primit o reglementare instituțională; că contractul de adopție, este numai actul juridic, ce pune în mișcare această reglementare instituțională; că privită astfel adopția ca o instituție, raporturile ce nasc din adopție nu se pot cerceta în lumina interpretării voinței părților, ci în aceia a scopului ce urmărește această instituție;

Considerând că scopul adopției este, de a se crea adoptatorului o filiație civilă; că din cauza aceasta raporturile de drept ce se crează prin adopție, nu vor fi numai între adoptator și adoptat, ci se vor întinde și la copii, pe care îi va avea adoptatul; că tot din cauza filiației, pe care o stabilește adopția, soțul adoptatului, va avea față de adoptator același loc, pe care îl are filiala de sânge, față de părintele celuilalt soț;

Considerând că prin crearea acestor raporturi de filiație, pensia alimentară nu ia naștere numai între adoptator și adoptat; că dacă art. 314 c. civil arată că între adoptator și adoptat există obligația de pensie alimentară, prin aceasta nu înseamnă că obligația alimentară se limitează la adoptator și adoptat; că obligația alimentară există și între copiii adoptatului și adoptator, fiindcă raportul de filiație creat prin adopție, se întinde și la copiii adoptatului; că același lucru este și cu soțul adoptatului, care din cauza filiației stabilite prin adopție, are același loc față de adoptator, pe care îl are în filiația de sânge, unde soțul poate să fie obligat la alimente față de soțul său;

Că stabilindu-se acestea, cererea reclamantei este admi-

sibilă atât față de părâta adoptată de către reclamantă cât și față de soțul ei;

Având în vedere că pentru a se obține o pensie alimentară, cel care o cere trebuie să stabilească, că se găsește în necesitatea de a o cere, și că părâțul are capacitatea de a plăti o asemenea pensie alimentară; că în speța de față din complexul depozițiilor de martori audiați se stabilește că reclamanta are nevoie de pensia alimentară; că din răspunsurile la interogator ale părâților se constată că părâta este funcționară la Banca Centrală a Cooperativelor, primind ca leafa până la 1 Ianuarie 1932, 6000 lei lunar, micșorată apoi cu 50 la sută, iar părâțul este funcționar la Ministerul de domenii, primind un salariu lunar de 4.458 lei; deci se stabilește că părâții pot să contribuie la pensia alimentară;

Având în vedere că cererea părâților ca reclamanta să stea împreună cu ei, primind întreținerea în natură, urmează a fi respinsă, fiindcă din depozițiile martorilor I. Arsenescu și Niculița Mischie se constată că reclamanta trăiește rău cu părâții și vina o aveau aceștia;

Că înlăturându-se cererea părâților, Tribunalul apreciind asupra pensiei alimentare, o fixează la suma de lei 800 pentru părâta și 400 lei pentru părâț; că această pensie se va plăti de fiecare părâț în parte, nu solidar, fiindcă solidaritatea nu este prevăzută de lege;

Văzând și cererea de execuție provizorie;

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător Hariton Udrea, Trib. admite în parte cererea.

(ss) Hariton Udrea, H. Zamfirescu.

A apărut în Edit. „Curierul Judiciar“:

Interesantul stutiu de drept român și comparat intitulat INZESTRĂRILE PĂRINTEȘTI, OBLIGAȚIUNI NATURALE datorit distinsului nostru colaborator D-l George P. Docan, Consilier la curtea de apel din București. În depozit la toate librăriile Lei 50.

A apărut:

CODUL LEGILOR PENALE ROMANE ADNOTATE de D-l Mihail I. Papadopolu Judecător de instrucție Trib. Ilfov cuprinzând toate legile din regulamentul cu caracter penal în extensă, toate dispozițiunile penale din celelalte legi, precum și toate convențiile din extradare. Prețul 450 lei. De vânzare la „Curierul Judiciar“.

A apărut: DREPT COMERCIAL COMPARAT, vol. II de Prof. M. Hacmann, cuprinzând: *Dreptul Societăților Comerciale. Dreptul Titlurilor de valoare*. Vol. format mare, 886 pagini, Pretul 450 lei.

A apărut:

OBSERVAȚIUNI ASUPRA PROIECTULUI CODULUI DE PROCEDURĂ PENALĂ, de D-l Dr. Vintilă Don-goroz, Conferențiar Unversitar. Lei 80.—

Rugăm pe d-nii abonați din provincie a nu aștepta alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sosirea în localitate a încasatorilor, și a binevoi să trimită achitarea abonamentului prin mandat poștal, direct la Administratia „Curierul Judiciar“, București, Artei 5, notând pe cotorul mandatului, pentru abonamentul datorat, partida No...